

RÉVFÜLÖP ÉS TÉRSÉGE
NAPKÖZI OTTHONOS ÓVODA

Révfülöp Óvoda köz 20.

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Készítette: A Révfülöp és Térsége Napközi Otthonos Óvoda Nevelőtestülete

2013.

Tartalomjegyzék

Törvényi háttér	3
Az intézmény jellemző adatai	4
BEVEZETŐ	6
1. NEVELÉSI KONCEPCIÓ, PEDAGÓGIAI HITVALLÁSUNK	8
2. HELYZETKÉP	10
2.1 Óvodánk bemutatása	10
2.2 GYERMEKKÉP	12
2.3 ÓVODAKÉP	14
3. AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI	15
3.1. Az egészséges életmód alakítása	15
3.2. Az érzelmi nevelés és szocializáció közösségi nevelés	20
3.3. Az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása	23
3.3.1. Anyanyelvi fejlesztés	23
3.3.2. Értelmi nevelés	27
3.3.3. Iskola alkalmasság	28
4. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI	30
4.1. Személyi feltételek	30
4.2. Tárgyi feltételek	33
4.3. Az óvodai élet megszervezése	34
4.4. Az óvoda kapcsolatai	37

5. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGEI ÉS FORMÁI AZ

ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI	44
5.1. Játék	44
5.2. A külső világ tevékeny megismerése	48
5.2.1. ÜNNEPEINK, HAGYOMÁNYAINK	56
5.3. Vers, mese	57
5.4. Ének, zene, Énekes játék, gyermektánc	60
5.5. Rajzolás, Festésmintázás, kézimunka	62
5.6. Mozgás	65
5.7. Munka jellegű tevékenységek	70
5.8. A tevékenységekben megvalósuló tanulás	74
6. GYERMEKVÉDELEM	77
7. Eszközjegyzék	81
Legitimációs nyilatkozat	91
ÉRVÉNYESSÉGI RENDELKEZÉSEK	92
Melléklet	

TÖRVÉNYI HÁTTÉR

1993. évi LXXIX. tv. a Közoktatásról, és annak módosításai
137/1996. (VIII. 28.) MKM rendelet Óvodai nevelés országos alapprogramja

255/2009. (XI.20.) Kormányrendelet, az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjának kiadásáról szóló 137/1996. (VIII. 28.) MKM rendelet módosításáról

11/1994. (VI. 8.) MKM rendelet a nevelési–oktatási intézmények működéséről

138/1992. (X. 8.) Kormányrendelet a közalkalmazottakról szóló tv. végrehajtásáról a közoktatási intézményekben

1997. évi XXXI. tv. a Gyermek védelemről és gyámügyi igazgatásról

1/1998. (VII. 24.) OM rendelet a nevelési-oktatási intézmények kötelező (minimális) eszközeiről és felszereléséről

2011.évi CXC. tv. nemzeti köznevelésről szóló törvény

363/2012.(XII.17.) kormány rendelet az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjának módosítása

20/2012.(VIII.31.) EMMI rendelet nevelési-oktatási intézmények működéséről
229/2012.(VIII.28.) Korm.rendelet

Az intézmény jellemző adatai:

Az óvoda neve: Révfülöp és Térsége Napközi Otthonos Óvoda

Telefonszáma, fax: 06/87 464-148

E-mail: ovoda@revfulop.hu

Székhelye: 8253 Révfülöp Óvoda-köz 20.

OM azonosítója: 036940

A gyermekcsoportjainak száma: 2

A felvehető maximális gyermeklétszám: 50 fő

Szakfeladat: Az intézmény által ellátandó feladatok szakfeladat megjelöléssel:

Szakágazat: 501020 óvodai nevelés

Szakfeladatok: 851011 -1 Óvodai nevelés, ellátás

562912-1 óvodai intézményi étkeztetés

562917 munkahelyi étkeztetés

Az óvoda nyitva tartása: 7.00-16.30 óráig

Az intézmény alapítási éve: 1952

Alapítója: Községi Tanács Révfülöp, Halász u. 1.

Jogutódja: Révfülöp Nagyközségi Önkormányzat Révfülöp, Villa Filip tér 8.

Az intézmény fenntartója: Révfülöp és Térsége Óvodai Intézményfenntartó Társulás

8253 Révfülöp Villa Filip tér 8.

Pedagógiai Program készítői: Révfülöp és Térsége Napközi Otthonos Óvoda nevelőtestülete

BEVEZETŐ

"A ma gyermeke az ország jövője"

Nevelőtestületünk pedagógiai programját a hazai neveléstörténet hagyományaira, értékeire, nemzeti sajátosságaira, a nevelésügy elismert gyakorlatára építve az emberi jogok és alapvető szabadságjogok, valamint a gyermeket megillető jogok biztosítása érdekében készítette el.

Óvodánkban arra törekszünk, hogy a felnövekvő gyermekek egyénisége harmonikusan fejlődjék, s illeszkedjék a magyar és európai uniós értékekhez, és összhangban legyen a Köznevelési törvénnyel és az ONOAP- al.

Célunk, hogy az óvoda boldog, tevékeny színtere legyen a képességek kibontakoztatásának, ahol a játék a gyermekek legfontosabb tevékenysége, fejlesztő eszköze.

Fontos számunkra az erkölcsi értékek kiemelése a hagyományok ápolásában, a környezettudatos nevelésben. Hangsúlyt fektetünk a kapcsolatok humánus alakítására, a szocializációs folyamatokban az egyén elfogadására, tiszteletére.

Nevelőtestületünk nyitott, tette kész, vállalja korunk kihívásait. Képesek vagyunk a megújulásra, a külső-belső együttműködésre, pedagógiai kultúránk megújítására.

„Ha meg akarod változtatni a világot, magaddal kell kezdened”!

(Arisztotelész)

Milyen változások várhatók a PP módosításával

A gyermekek számára:

- igényei, vágyai szerint játszhat,
- észrevétlenül, játszva tapasztalat-, és élményszerzés közben tanul
- nap, mint nap színes élményekkel gazdagodik,
- elfogadóbbá, befogadóbbá válik,
- átérezheti a hagyományok üzenetét,

- a problémahelyzetek számos megoldására lesz képes,
- a megismerési helyzetekben aktívabb, együttműködőbb,
- nyílttá, érdeklődővé válik,
- értékeli a rá jellemző egyéni tulajdonságait,
- figyelembe veszik egyéni, életkori sajátosságait.

A pedagógus számára:

- újszerű tartalommal gazdagodik,
- megújul módszertani kultúrája,
- fejlődik saját kompetenciája,
- képessé válik holisztikus látásmódra,
- befogadóbb lesz új innovációk iránt,
- alkalmas lesz képességszintek, képességfajták fejlesztésére,

Szülők számára:

- szorosabbá válik gyermekével, az óvodával való együttműködése,
- útmutatást kap az értékek mentén történő neveléshez,
- folyamatos tájékoztatásban részesül gyermeke fejlődéséről,
- figyelembe veszik észrevételeit, javaslatait,
- gyermekét biztonságban, elfogadó környezetben tudhatja,
- zökkenő mentesebbé válik az iskolába való átmenet.

A fenntartó számára:

- intézménye szakmailag elismert, korszerű,
- a partnerek elégedettsége nő,
- az óvoda feladatait továbbra is biztosítani tudja.

A napjainkban világszerte zajló gyors változások erősítik bennünk annak a fontosságát, hogy gyermekeinkben felébresszük a tanulás iránti vágyat, amely majd végig kíséri őket egész életük során.

Annak érdekében, hogy felkészítsük a gyermekeket a belsőleg motivált tanulásra, helyi nevelési programunk igyekszik megalapozni a jelenkor, illetve a századunk kihívásaihoz

elengedhetetlen attitűdöket, tudásanyagot és készségeket.

Programunk felismeri, értékeli és bátorítja a gyorsan változó időhöz, való alkalmazkodáshoz szükséges tulajdonságok kialakulását, mint például:

- Szembesülni a változással és előidézni azt.
- Kritikusan gondolkodni és döntéseket hozni.
- Rátalálni a problémákra és megoldani őket.
- Kreatívnak, fantázia dúsnak és ötletesnek lenni.
- Érzékenynek lenni saját közösségünk, országunk és környezetünk problémái iránt.
- Programunk figyelembe veszi a gyermekek egyéni igényeit, és tiszteletben tartja a kulturális sokféleséget, különös hangsúlyt helyezve:
- Az élmények individualizálására.
- Arra, hogy tervezett tevékenységek keretében segítse a gyermekeket döntéseik meghozásában.
- A család részvételére az óvodai nevelésben

1. Nevelési koncepciónk, pedagógiai hitvallásunk

Programunk szemléletmódja és felfogása a módosított ONAP irányvonalát követi, az óvoda funkciójához, a társadalomban betöltött szerepéhez, a hagyományokhoz és az eddig elért eredményeinkhez igazodik. Óvodánk egyéni arculatát a nevelőtestület egységes szemlélete, valamint az itt tevékenykedő emberek azonos szándéka adja. Közös és mindent e szándék alá rendelő elveink a következők:

- A gyermeki jogok, a gyermeki személyiség tiszteletben tartása, a gyermekekkel való szüntelen, fejlesztő, erőszakmentes törődés
- A gyermeki személyiség harmonikus fejlesztése, minél teljesebb kibontakoztatása
- A gyermekek eltérő fejlődési ütemének figyelembe vétele, az egyéni fejlődés biztosítása; elfogadás, tisztelet, megbecsülés;
- Az emberi értékek alapjainak lefektetése, magatartásformák, szokások kialakítása, pozitív erkölcsi tulajdonságok erősítése.
- Olyan családi hangulat megteremtése, melyben a gyermek egyéni szükségleteit maximálisan ki tudjuk elégíteni, s lehetőségünk van az egyéni belső értékek kibontakoztatására
- A környezettel kapcsolatos látásmód, viselkedésmód, értékrendszer kialakítása, formálása
- A törekvés, hogy minden gyermeki tevékenység az egyéni örömen túl a közös élményt erősítse, szolgálja.

- Az iskolai életmód elfogadásához szükséges képességek kifejlesztése tervszerű, tudatos munkával, a teljes gyermeki személyiség fejlesztése a tevékenységek által

Hisszük és valljuk, hogy minden gyermek más és más, ezért a fejlesztésükre irányuló pedagógiai eljárásoknak alkalmazkodniuk kell az egyéni fejlettséghez, a fejlődés üteméhez és sajátosságaihoz.

Számunkra nincs különbség gyermek és gyermek között, csak az egyenlő feltételek és azonos körülmények között bizonyított tehetség, egyéni hajlam, irányultság különbözteti meg őket egymástól. Egyik fontos feladatunk az igazságosság, a kisebbségből, az anyagi, családi körülményekből eredő különbségek kiegyenlítése, a lappangó tehetségek felszínre hozása.

Számunkra kiemelt fontosságú az esélyegyenlőség megteremtése, a gyermekek mindenek felett álló érdekének képviselője.

Valljuk, hogy a gyermek személyiségének fejlődése szempontjából legfontosabb a testi-lelki harmónia, továbbá a helyes szokások megalapozására, kialakítására a 3-7 éves kor a legoptimálisabb időszak. A gyermekek számára biztosítani kell a játék szabadságát és azt, hogy élvezze a gyermekkor minden örömét. Meg lehet teremteni a játékon belüli fejlődés lehetőségét, a differenciálást és a tehetséggondozást. A szokásalakítás érdekében a rendszerességet, a következetességet és a mintaadást hangsúlyozzuk. Nyitottá kell tenni az óvodát a családok számára, hogy a nevelésben érvényesüljön a kölcsönösség.

Programunk vezérfonala a környezeti kultúrára a környezet megismerésére való nevelés. Ez nem más, mint az élő és élettelen, természeti és társadalmi környezetünkkel való harmonikus együttélés. Elsősorban életmód, gondolkodás- és viselkedésmód, szokás- és értékrendszer.

A legfontosabb az értékek formálása. A gyermekek néhány alapvető jellemvonása fő vonalakban már óvodáskorra kialakul, de még rugalmas, finomulhat, változhat. Ezért a környezettel kapcsolatos látásmód, viselkedésmód és értékrendszer kialakítása szempontjából az óvodáskor ideális szakasza az ember életének.

A kisgyermek rácsodálkozik a világra. Mindenre befogadó, kíváncsi. Ezt jelzik a "mi ez?", később, pedig a mind újabb ismeretek bővülésével a "miért?" és "hogyan?" kérdések. Ez a "mindent tudni akarok" korszak, ekkor tágul ki igazán a világ a gyermek számára. Ekkor kapja az első rendszeres, logikusan egymásra épített, egymáshoz kapcsolódó ismereteket.

Mind a természeti, mind a társadalmi környezeti minta naponta tartogat új meglepetéseket, addig nem látott csodákat a gyermek számára. A környezeti nevelés szempontjából sarkalatos, hogy kielégítjük-e a kíváncsiságát, milyen tapasztalatok, ismeretek élmények birtokába juttatjuk. Fontos, hogy partnerek vagyunk-e úgy látni mindent, ahogy ő.

Tudjuk, hogy fel kell vállalnunk a válogatás felelősségét, s azt, hogy mi iránt keltjük fel az érdeklődését. A tudásvágy olyan zsák, amibe minél többet raknak, annál jobban tágul, annál több fér bele. Az óvodáskorban meghatározóan rajtunk múlik, hogy mivel telítődik meg a zsák. A gyermek mindenre rávehető, ha időt, alkalmat, eszközt és feladatot biztosítunk számára.

Szükséges, hogy tudatában legyünk annak, mennyire fontos számunkra a környezet egésze és helyi része. A helyi környezettel mindennapos kapcsolatunk van. Részesei, alakítói, felelősei és hatásának szenvedői vagyunk egy személyben.

Egész nevelőmunkánkat át kell, hogy hassa a holisztikus látásmód, s az óvodásaink felé is ezt kell közvetítenünk. A környezet soktényezős, de összefüggő rendszer, melyben nincsenek lényegtelen elemek. Az értékek megformálásához, mint legfontosabb célhoz, nélkülözhetetlen a pozitív érzelmi kapcsolat kialakítása a környezettel. Az attitűd alapvetően szociális tanulással, mintakövetés alapján alakul ki a gyermekben. Felelősek érte a szülők, pedagógusok és a társadalom. Éppen ezért programunk megvalósításában jelentős szerepet kapnak a szülők, a családok.

A legelső közös feladatunk az érzelmi nyitás a környezet felé. Ennek megvalósítása a sokoldalú tapasztalatszerzéssel párosul. A gyermek nem csak az ismeretekben, hanem az utánzásban sem tud válogatni. Nem tudja mi a helyes és a helytelen. A felnőtt az állandó utánzandó minta, ebből fakad a feladat, hogy jobban gondoljuk át a gyermekek előtt zajló mindennapi megnyilvánulásainkat. Az utánzás a legegyszerűbb, legkönnyebb, legalkalmasabb módszer, lehetőség arra, hogy az óvodást a környezet szeretetére, védelmére, szepítésére, gyarapítására neveljük.

Feladatunk szerteágazó, egymásra épülő és egymással összefüggő, komplex módon érvényesülő tevékenységek szervezése, melyek átszövik az óvodai nevelés teljes rendszerét. Az óvodai nevelés rendszerében megvalósuló feladatok biztosítják az óvodai nevelés céljának kiteljesedését.

A környezeti nevelés óvodánkban nem csak pedagógiai folyamat által, hanem az egész óvodai életvitel révén valósul meg.

Pedagógiai Programunk sokszínű, sajátos arculatunkat természeti környezetünk, helyi

adottságaink, a velünk szemben támasztott igények, valamint az ezekből fakadó pedagógiai törekvéseink teremtették meg.

2. helyzetkép

Révfülöp oktatáspolitikai programjában célul tűzte ki egy hosszú távon működőképes, lakossági igényeket felmutató intézményrendszer fenntartását. Elvárása a pedagógiai tartalmi munka színvonalának megőrzése, szükség szerinti megújítása. A községi koncepcióhoz kapcsolódva és a saját helyi adottságainkat, és a helyi igényeket figyelembe véve jelöltük ki feladatainkat.

2. 1. Óvodánk bemutatása

Óvodánk Veszprém megyében Révfülöpön a Balaton északi partján helyezkedik el. Nagyközségünket északról a Fülöp -hegy, délről a Balaton veszi körül. Nagyközségünk határos a Káli-medencével, amely része a Balaton-felvidéki Nemzeti Parknak. Földrajzi elhelyezkedésünk és természeti adottságaink indokoltá teszik a fokozott környezet-megismerő és védő tevékenységet.

Az óvoda épülete nem óvodának épült, a Spigl család villája volt. Óvodaként 1952-óta /a barátságos épületben 2012-től ismét 2 gyermekcsoport/ működik.

Óvodánk helységei barátságosak, a dekoráció saját kezünk munkája, természetes alapanyagokból készültek. A berendezések az egyszerűség, takarékoság, praktikusság jegyeit mutatják. Épületünkben olyan esztétikus színharmóniát biztosító, gazdag tárgyi környezetet alakítottunk ki, amely kedvezően befolyásolja a gyerekek egészséges életmódjának alakulását.

Csoportszobáink nagyméretűek, kényelmes teret biztosítva a sokféle tevékenység megszervezésére. A játékban tanulás tevékenységeinek színterei csoportunkban az éppen aktuális témának megfelelően vannak berendezve és felszerelve. Öltöző és mosdóhelyiség az igényeknek megfelelőek.

Az intézményhez udvar is tartozik mely füvesített, hárs és juharfával, virágos és zöldségkerttel beültetve elegendő teret biztosít a gyermekek mozgásigényének kielégítéséhez.

Udvarunk területe kellemes színtere a szabadtéri mozgásnak és játéknak. Mozgásfejlesztő játék, és játszóház teszik vonzóvá, de még felújításra, cserére szorulnak a régebbi, elavult játékok.

Községünk óvodáskorú gyermekeinek száma 26 fő, intézményünkbe Ábrahámhegyről 6-an, Balatonrendesről 1 fő, Balatonszepezdről 2-en, Badacsonyörsről 1, Kővágóörsről 3-an, Salföld településről is 3 gyermek érkezik, a bejáró gyermekek száma 14 fő, így az óvoda gyermeklétszáma 42 fő.

Óvodánk családszerkezete a következő:

Teljes, ép családban nevelkedik a gyermekek: 90%-a.

Egyedül nevelő szülőnél nevelkedik a gyermekek: 10%-a minden esetben az anya neveli a gyermeket.

A családok 20%-a él együtt a nagyszülőkkel, többgenerációs családban, jellemzően kertes családi házban.

A családok életszínvonala és kulturális szintje:

Munkahellyel rendelkezik a családok 95%-a.

A családok 60%-ára jellemző, hogy szabadidejükben, olyan tevékenységet vállalnak, ami a család anyagi helyzetén javít.(kertészkedés, fűnyírás, szőlőművelés,) idegenforgalmi tevékenység, szoba kiadás már nem jellemző.

Egyre több az anyagi nehézséggel küzdő családok száma.

Szabadidős tevékenység még: kirándulás, horgászat.

A községi könyvtárat a családok 10%-a veszi igénybe.

Autóval a családok 100%-a rendelkezik.

Szeretetteljes, biztonságos, az egyéni különbözőségeket toleráló légkörben, ésszerű korlátokkal, minden gyermeknek esélyt adunk saját erősségeik felismerésére, és a sikerélményre. Elfogadjuk, és tiszteletben tartjuk a gyermekek különbözőségét, annak

elfogadására neveljük gyermekeinket is.

Különös gondot fordítunk óvodánkban a testi és lelki egészség védelmére, a pszichés klíma pozitív alakítására mert meggyőződésünk, hogy ez a tárgyi feltételeknél is nagyobb mértékben határozza meg gyermekeink közérzetét, s ez által egészségét.

A gyermekek nevelését és fejlesztését szakképzett óvodapedagógusok és a munkájukat segítő dajkák végzik. Fejlesztési folyamatainkat a pedagógusok színvonalas továbbképzései, valamint az intézmény partnerközpontú működése garantálja.

Számos alkalmat és lehetőséget teremtünk arra, hogy a szülők betekintést nyerhessenek az óvoda életébe.

Pedagógiai Programunkban kiemelt szerepet kapott a környezet megismerésére nevelés, anyanyelv-kommunikáció, a mozgás. Arra törekszünk, hogy gyermekeink nyugodt, békés körülmények között szemlélődhessenek és rácsodálkozhassanak az őket körülvevő világ rejtelseire, és minden érzékükkel megtapasztalhassák azt.

Mindent megteszünk azért, hogy partnereink, elsősorban a gyerekek, a szülők, valamint a nevelés folyamatosságát is szem előtt tartva az iskola maximálisan elégedettek legyenek nevelő munkánkkal.

Hisszük, hogy tudatos, lelkiismeretes, összehangolt tevékenységgel munkánk minőségileg magasabb szintű és hatékonyabb lesz.

2. 2. GYERMEKKÉP

Óvodánkban első és meghatározó a gyermek.

Mindennapi munkánkban azt a feladatot tűztük magunk elé, hogy olyan gyermekeket nevelünk, akik óvodánk derűs, családi légkörében felszabadult, kiegyensúlyozott, az élet minden területén egyéni képességeik szerint megfelelni tudó kreatív, iskolára alkalmas gyermekekké váljanak. Tudnak nevetni, felfedezni, csodálkozni, nyitottság, őszinteség, és jó kapcsolatteremtő képesség jellemzi őket. Alkalmazkodók, együttműködők, önállóak, felszabadultan játszanak, mozognak. Kötődnek a meséhez, zenéhez, az alkotó, alakító tevékenységekhez, szeretik és óvják a természet kincseit. Az óvoda pedagógusai segítségével kiépül bennük a bizalom, a szeretet, az egymás megbecsülésének érzése.

Képesek lesznek alkalmazkodni a társadalom törvényeihez, egymáshoz felnőttkorban is

szeretet, becsület vezérli őket. Ne csak frázis legyen számukra a hazaszeretet, szülőföld, már most tanuljanak meg tenni szűkebb környezetükért, ennek szebbé tételéért.

A gyermeket egyéni testi-, lelki szükségleteinek kielégítésével neveljük, személyiségének kibontakoztatását e gyermeki jogok érvényesítésével kívánjuk elérni.

Gyermekek jogai:

- biztonságos, egészséges környezet
- szeretet, bizalom, tisztelet
- elfogadás, megismerés
- játék, mozgás igénynek megfelelően
- egyéni tempót figyelembe vevő fejlesztés

A fentieket figyelembe véve, hogy a gyermek egyedi és megismételhetetlen, nevelőtestületünk hitvallása Babits gondolataival:

„Az ember egyedüli példány,
Nem élt belőle több, és most sem él
Mint ahogy fán se nő egyforma két levél”

2. 3. ÓVODAKÉP

A gyermek fejlődő személyiség, akinek életkoronként és egyénenként változó testi és lelki szükségletei vannak. Minél kisebb egy gyerek, annál több szeretetre, biztonságra, melegségre van szüksége az egészséges fejlődéshez. Ezért a biztonságos, elfogadó, szeretetteljes, családi légkör megteremtése valamennyiünk legfőbb feladata.

Az óvoda a közoktatási rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, amely a gyermek három éves korától ill. két és fél éves kortól, a tankötelezettség kezdetéig, az

iskolai tanulmányok megkezdéséig a családi nevelést kiegészítve elősegíti a gyermek sokoldalú, harmonikus fejlődését, a gyermeki személyiség kibontakozását és gondoskodik a gyermekek napközbeni ellátásáról.

Az óvoda funkciói: óvó-védő, szociális, nevelő-személyiségfejlesztő funkció.

Az óvoda közvetetten segíti az iskolai közösségbe történő beilleszkedéshez szükséges gyermeki személyiségvonások fejlődését. Az óvoda pedagógiai tevékenységrendszere és tárgyi környezete segíti a gyermek környezettudatos magatartásának kialakulását.

A nevelés valamennyi területét fontosnak tartjuk. Az egészséges életmódra nevelés a környezet megismerése, a környezettudatos magatartás megalapozása a mindennapos nevelésünk része. Olyan belső környezetet alakítottunk ki, ahol a gyerekek növényekkel élhetnek együtt. Az élősarok olyan állandó hely, ahol mindig láthatóak az aktuális érdekességek, amelyeket meg lehet fogni, meg lehet nézegetni, lehet köztük válogatni, nagyítóval megvizsgálni, a kirándulások, séták emlékeit oda tenni.

A berendezés az egyszerűség, takarékoság, praktikusság jegyeit mutatja.

Kialakítottuk a szelektív hulladékgyűjtés alapjait. Papírhulladék az óvoda egész területén külön kerül gyűjtésre. Udvarunkon szeptembertől komposztáljuk a zöld hulladékot, és fokozottan odafigyelünk az állat- és növényvédelemre.

A gyermekek harmonikus fejlődése érdekében kiemelt szerepet tulajdonítunk a mozgásfejlesztésnek.

Óvodánkban inger gazdag, meghitt környezetben ésszerű szabályok biztosítják a gyerekek számára a kreatív önkifejezés, a szabad játék és a tapasztalatokon alapuló megismerő tevékenység feltételeit.

A játékot tekintjük a leghatékonyabb eszköznek a gyermek testi, lelki, értelmi fejlődésének elősegítésében. Játék közben életkorának és egyéni képességeinek megfelelően gyarapodnak a gyerek tapasztalatai, ismeretei, megtanulja az emberi együttélés alapvető szabályait, normáit.

Olyan kompetenciákat alakítunk ki a gyerekekben, amelyek képessé teszik őket arra, hogy szembenézzenek multikulturális közösségben meglévő sokszínűséggel és különbözőségekkel, és megtanulják kezelni ezeket. Az együttműködés alapja, verbális és

nonverbális készségek kialakításával.

Olyan légkört alakítunk ki, ahol a gyermekek a hozott kulturális különbségek felé nyitottak, önazonosságuk megtartható, jogaikat nem sértik.

A hazájukat elhagyni kényszerülő családok (a továbbiakban: migráns) gyermekeinek óvodai nevelésében biztosítani kell az önállóság megőrzését, ápolását, erősítését, az interkulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét, az emberi jogok és alapvető szabadságjogok védelmét.

3. AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI

Az óvodai nevelés általános feladatai

Az óvodai nevelés feladata az óvodáskorú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése.

Ezen belül:

- az egészséges életmód alakítása,
- az érzelmi nevelés és a szocializáció biztosítása,
- az anyanyelvi-, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.

3. 1. Az egészséges életmód alakítása

Az ember egészségügyi szokásai döntően a kisgyermekkorban alakulnak ki, ezért a szokásalakítás rendkívül gondos odafigyelést, és a családdal történő szoros együttműködést kívánó feladatunk.

Nevelési Célok:

A 3-6-7 éves gyermek sokoldalú, harmonikus fejlesztése a gyermeki személyiség kibontakoztatásának elősegítése. Eltérő ütem figyelembe vétele.

-A másság elfogadása. Nyugodt harmonikus légkör biztosítása.

- A gyermek testi-lelki szükségleteinek kielégítése.
- A környezeti megismerés hassa át a nevelés minden területét
- A gyerekek aktív részesei legyenek a szűkebb és tágabb környezetük megismerésének.
- Kapjon kiemelt bánásmódot az etnikai kisebbséghez tartozó és hátrányos környezetből jövő gyermek.

A helyi adottságokból és igényekből fakadó alapelvek.

- A gyermek ismerje meg a szülőföldet, az ott élő embereket, a hazai tájat, a helyi néphagyományokat, szokásokat, a tárgyi kultúra értékeit. Tanulja meg ezek szeretetét és védelmét.
- A gyermek élvezzen védelmet minden olyan gyakorlattól, amely faji, vallási vagy egyéb megkülönböztetéshez vezet.
- A gyermek kapjon meg minden olyan támogatást, ami fejlődését pozitívan befolyásolja.

Az óvodapedagógusok feladatai

- biztosítsa a helyes napirend összeállításával a gyermekek megfelelő életritmusát
- ügyeljen arra, hogy a csoportszoba kialakításánál elegendő hely, felszerelés álljon a gyermekek tevékenységeinek rendelkezésére.
- Biztosítsa a testápoláshoz szükséges tárgyi eszközöket
- ügyeljen arra, hogy a gyermekek tisztálkodási készletei kellő időben cserélve legyenek. /fogkefe, pohár)
- ügyeljen arra, hogy a gyermekek életkori sajátosságainak megfelelően és az évszakokhoz alkalmazkodva öltözködjenek.
- Biztosítsa a kulturált étkezés feltételeit
- biztosítsa az udvaron elhelyezett játék eszközök megfelelő elhelyezésével a gyermekek mozgásigényének kielégítését
- ügyeljen arra, hogy az óvodába lépő gyermek (újonnan érkező, illetve betegségből felgyógyult) egészségi állapotát orvos igazolja

Óvodánkban kialakítandó és rögzítendő szokások

Táplálkozási szokások:

- Étkezések ritmikus időben történő elosztása, napirendbe épülése.
- Megfelelő mennyiségű folyadék biztosítása a nap bármely szakában..

- Kulturált étkezési szokások kialakítása:
 - esztétikus, alkalomhoz illő teríték
 - helyes evőeszköz használat
 - kulturált, nyugodt étkezés
 - étkezés közbeni helyes viselkedés
 - Segítséggel, majd önálló munka végzés– terítés az étkezés előkészületeiben.

Gyermek számára ismeretlen ételfajtát is megkóstol

Higiénés szokások:

- A test tisztán tartása (fürdés, zuhanyozás, száj – köröm – haj ápolása,)
- Tiszta ruházat.
- Környezeti higiéné: allergén anyagok kiszűrése, felületek tisztán tartása, portalanítása.
- A betegségek megelőzése, és az alatti szokások (szabályok. köhögés, tüsszentés, orrfújás)
- Időjárásnak megfelelő öltözködés.

Esztétikai szokások:

- Ízléses ruházkodás és öltözködés (egymáshoz illő színű ruhadarabok).
- A színvilág harmóniájával barátságos környezet kialakítása magunk körül.

Öltözködési szokások:

- A vetkőzés, öltözködés sorrendjének kialakítása
- A ruhadarabok rendben tartása, megóvása, cipőt vált
- Időjárásnak, kényelmének megfelelő öltözet
- Válgják jól begyakorlott szokássá
- Szülőkkel való öltözködési szokások összehangolása

A pihenés – alvás szokásai:

- Nyugodt alvás feltételeinek megteremtése (szellőztetés, halk altató zene, és ének, mese belső feszültség oldására.)
- Tiszteletben tartjuk az otthonról hozott szokásokat, „alvós játékok” ami megnyugtatja a gyermekeket.
- Gyermek méretének megfelelő stabil, kényelmes ágyak.
- Párológatók használata a fűtési időszakban, száraz levegő megszüntetése.

Testedzés, testmozgás:

A felnőttkori mozgásügyesség nagymértékben a gyermekkori mozgástapasztalatok függvénye, ezért meghatározó jelentősége van a szervezett óvodai testnevelés foglalkozásoknak, valamint a mindennapos testnevelésnek a gyermekek mozgásfejlődésében. A gyermeket elsődlegesen biológiai szükséglete készíteti mozgásra, amit ha nem tudunk kielégíteni testi – lelki nyugtalansághoz vezethet. Ezért törekszünk arra, hogy felesleges korlátozások nélkül, belső szükségletből eredően vegyenek részt a sokmozgásos játékokban, kedvükre mozoghassanak, Az edzés fontos az egészség megőrzéséhez, a légfürdőzés, a testnevelés, a játék, a séták. Minél több tevékenységet végzünk a szabad levegőn, mert a levegő és a napfény együttes hatása biztosítja a testi edzettséget. A víz edző hatását a szervezett vízhez szoktatás keretében biztosítjuk a **fenntartó anyagi támogatásával**, minden évben a nagycsoportosoknak.

Az óvodapedagógus feladatai:

- A gyermekek természetes mozgáskedvének megőrzése, a mozgás megszerettetése.
- A mozgáson keresztül értelmi és szociális képességek fejlesztése.
- Középpontban a tartásjavítás és a mozgásügyesség fejlesztés (prevenció szemlélet).
- Képességfejlesztés a gyermekkor mozgásfejlődési jellemzőinek figyelembevételével.
- Inger gazdag környezet biztosításával, sokoldalú és megfelelő intenzitású fejlesztés (mennyiség és minőség összhangjával).
- Koordinációs képességek: a két test fél mozgásának összerendezése, a testtudat fejlesztése (testkép és testfogalom, testséma), az alakmozgások koordinációjának javítása, valamint a szem – kéz koordináció.
- A mindennapi, levegőn történő szabad mozgás biztosítása.
- A mindennapi szervezett mozgás biztosítása.
- Testedzés, testnevelés foglalkozások, kis és nagymozgásos játékok, mozgás koordináció, lábboltozat erősítő gyakorlatok.
- A térpercepció fejlesztése.
- Életkornak megfelelő terhelés, állóképesség fejlesztése.

A gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet:

A gondozási feladatok teljesítése maximálisan elfogadó, támogató légkörben zajlik az egyénileg szükséges és elégséges segítség megadásával. Az önkiszolgáló tevékenység során fontosnak tartjuk az ösztönzést, bátorítást, együtt örülünk az elért eredményeknek.

A gyermekekkel kapcsolatba kerülő valamennyi felnőtt azonos, egymással összhangban álló koncepció alapján segíti a gondozási és önkiszolgálási feladatok megvalósulását, az egyéni fejlődés elősegítését.

A személyi és környezeti higiénia alapvető feltétele az egészséges életmódnak, az egészség megőrzésének, a jó közérzet kialakulásának. A felnőttek személyi higiéniája mintául szolgál a gyermekek számára. A környezet higiéniáját az óvoda egészére és környezetére kiterjedő tisztasággal, a jó világítással, a légcserével, megfelelő páratartalommal, zöld növényekkel, színharmóniával teremtjük meg.

A berendezési tárgyak, játékok, eszközök igazodnak a gyermekek méretéhez. Törekszünk a zsúfoltság kiküszöbölésére, arra, hogy a bútorok, tárgyak elhelyezésével elegendő hely jusson a biztonságos közlekedésre. Fontosnak tartjuk, hogy domináljanak a természetes anyagok. Tudatosítjuk az óvodán belüli és kívüli közlekedés, az eszköz- és udvarhasználat szabályait.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére

- Egyre bővebb ismerettel rendelkeznek a testükkel, a mozgással, a táplálkozással, az egészség megóvásával kapcsolatban. Rávezethetők ezek összefüggésének megértésére.
- Kialakul a gyermek tisztaságigénye.
- A testápolási szokásoknak megfelelően önállóan, felszólítás nélkül tisztálkodnak, fésülködnek.
- A tisztálkodási eszközökre vigyáznak, helyére teszik azokat. Zsebkezdőjüket önállóan használják.
- Önállóan eldöntik, hogy mennyi ételt fogyasztanak, önállóan töltenek folyadékot a kancsóból.
- Esztétikusan terítenek, higiénikusan étkeznek. Biztonságosan használják a kanalat, kést, villát. Étkezés közben halkán beszélgetnek.
- A hőmérsékletnek megfelelően önállóan öltözködnek, vetkőznek, ruhájukat kibegombolják, cipőjüket befűzik, bekötik.
- Levett ruháikat esztétikusan, összehajtva teszik a helyére.
- Környezetükben igyekeznek rendet tartani, rendet rakni.
- Ügyelnek saját külsejükre, melyben megjelenik a szépre, ízlésesre törekvés.
- Megtanulnak alkalmazkodni környezetükhöz, környezetükben biztonságosan mozognak, jól tájékozódnak.
- Mozgásukat, viselkedésüket, testi szükségleteik kielégítését képesek szándékosan irányítani.

3. 2. Érzelmi nevelés, szocializáció, közösségi nevelés biztosítása

Célunk:

Óvodába lépéskor kedvező érzelmi hatások érik a gyermeket. Az óvoda egyszerre segítse a gyermek szociális érzékenységének fejlődését éntudatának kialakulását, és engedjen teret önkifejező és önérvényesítő törekvéseinek.

Érzelmileg kiegyensúlyozott, társakkal, felnőttekkel szemben barátságos, nyílt gyermekek nevelése. Objektíven mérlegeljük cselekedeteiket, önmagukról és másokról. Az óvodapedagógus-gyermek, gyermek-dajka, gyermek-gyermek kapcsolatot pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemezze.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Érzelmi biztonságot nyújtó, szeretetteljes, családi légkör megteremtése az óvodába lépéstől az óvodáskor végéig;
- A gyermek–felnőtt; és a gyermek–gyermek közötti pozitív érzelmi kapcsolatok kialakítása;
- Az érzelmeken alapuló kapcsolatteremtő és megtartó képesség kialakítása, erősítése, közösségformálás hagyományteremtéssel, tudatosan alkalmazott eszközökkel, és módszerekkel;
- Közös tevékenységek, élmények alapján szervezett óvodai élet biztosítása, mely erősíti az erkölcsi tulajdonságok kialakítását (együttérzés, figyelmesség, segítőkészség, őszinteség, önfegyelem, pontosság, szorgalom, szabálytartás, önzetlenség, igazságosság);
- Az önismeret megalapozása, pozitív megerősítése, mely által elősegítjük a mások tiszteletére, megbecsülésére nevelést;
- Szociális érzékenység kialakítása, mely elősegíti a gyermekeket a különbözőség elfogadásában;
- A pozitív és negatív érzelmi töltés elfogadása, mely segíti az együttműködő társas kapcsolatok kialakulását, közösségbe való beilleszkedést.
- A szokás és szabályrendszer kiépítése, a gyermekek és felnőttek kapcsolatában a pozitív attitűdöket érvényesítése
- A saját, elfogadó hozzáállásunk mellett a gyermeki és szülői közösségekben is a sajátos nevelést igénylő, hátrányos helyzetű gyermekek, elfogadásának, a különbözőségek tiszteletének szorgalmazása.
- Önkifejező és önérvényesítő törekvéseinek helyt adása
- Az én-tudat erősítése, fejlesztése, mely a társas kapcsolatok elősegítése, a tűrőképesség és a konfliktusmegoldó képesség alakítását és gyakorlását segíti, az önkifejezést fejleszti.
- A nehezen szocializálható (lassabban fejlődő, alacsonyabb fejlettségi szinten álló, hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a kiemelkedő

képességű) gyermekek nevelése speciális ismereteket, sajátos törődést igényel ezért szükség esetén megfelelő szakemberek (pszichológus, logopédus, gyógypedagógus,.) közreműködését kérve segítjük fejlődésüket.

A szocializáció és a nevelés szoros összhangban áll egymással, egymást támogatva funkcionál. Erre a napi tevékenységek során a spontán adódó helyzeteket kihasználjuk. A szabad játék helyzetekben például könnyebb az alkalmazkodás, hiszen ez önként vállalt, és a gyermek akkor lép be, vagy ki, amikor neki tetszik. Ő dönt, mennyit vállal fel a helyzetekből, nem érzi megerőltetésnek annak betartását. Követjük többek között azt az alapelvet, hogy minden gyermek önálló személyiség, aki eltérő tulajdonságokkal, képességekkel, ismeretekkel rendelkezik, és ezért egyéni bánásmódot igényel.

Úgy a pszichikus, mint a mentális fejlődésének során feltétlen szüksége van érzelmi biztonságra, melyet óvodánk is biztosít számára.

Csakis a saját erejében, képességeiben magabiztos gyermek válik szintén magabiztos, de jó értelemben vett kétkedő, tanulni vágyó, tanulni tudó, önmaga és a világ változásait követni tudó felnőtté. Fontos, hogy a gyerekek elfogadják egymást eltérő tulajdonságaikkal együtt. Ezzel megalapozzuk a szokás és norma rendszerüket.

Közösségi – magatartási szokások és szabályok:

- Köszönési formák
- A megszólítás helyzetei
- A kérés különböző formái és helyzetei
- A társakhoz való viszony, az alkalmazkodás
- Felnőttekhez való viszony
- Együttes játék helyzetek

A közösségi élet szokásai és szabályai:

- Családi és óvodai napirend
- Napi, heti és éves programok
- Nemzeti, és a család, a közösség saját ünnepe

Míg az ezredfordulót megelőző években inkább a közösségi – csoport érdekeknek való teljes megfelelést preferáltuk, kevésbé foglalkoztunk az önérvényesítés kérdésével. Mindez azt jelenti, hogy nemkívánatos magatartás egy demokráciában az önmagát teljesen feladó konformizmus, az efféle alkalmazkodás. Az egyén személyes boldogulása függ attól hogy rendelkezik-e és mennyire az önelemzés, önértékelés és önfejlesztés képességével, illetve képessé válik-e arra, hogy saját lehetőségeit keresve és felismerve tegyen érvényesüléséért ne másoktól várja el mindezt, kiszolgáltatva közben önmagát.

Nevelőmunkánkban is kulcskérdéssé vált – s e téren is szükség van a szülőkkel történő együttműködésre – hogy mennyire tudjuk engedni és elfogadni a gyermekek önálló törekvéseit. Hol vannak az ésszerű korlátok, melyeken túl a gyermek már sérti a mellette élő többiek, a csoport tagjainak érdekeit.

Az óvodapedagógus attitűdjei mintát jelentenek a gyermekek számára amelyeket átvesznek és utánoznak. Fontos, hogy szülők és pedagógusok egyaránt toleránsak legyünk azért, hogy a gyermekeink is el tudják fogadni azt aki nem úgy mozog, fest, rajzol, beszél, vagy aki eltérő magatartást tanúsít. Ha gyermekeink azt tapasztalják, hogy a felnőtt érzékeny a tiszteletre, az udvariasságra, a másokkal való érintkezés módjára, akkor ezeket a magatartásformákat tudattalanul is átveszik.

Szeretnénk elérni személyes példamutatással, szeretettel és gondoskodással, hogy jól nevelt, magabiztos, mások értékeit is megbecsülő, harmonikus személyiségekké váljanak gyermekeink. Ismerjük és becsüljük meg nemzeti értékeinket, a hazájukat. Szeressék és óvják az őket körülölelő természetet.

A Pedagógiai programunkban kiemelt szerepet kapott a környezet megismerésére nevelés. Arra törekszünk, hogy gyermekeink nyugodt, békés körülmények között szemlélődhessenek és rácsodálkozhassanak az őket körülvevő világ rejtelmeire, és minden érzékükkel megtapasztalhassák azt.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére

- A gyermek személyiségét egyéniségének megfelelően a nyitottság, a barátkozásra való hajlam jellemzi.
- Képesek a kapcsolatteremtésre, metakommunikációs jelrendszerük képessé teszi őket arra, hogy szavak nélkül is értik környezetük jelzéseit, érzéseit és rendelkeznek a koruknak megfelelő társalgási és metakommunikációs készséggel is.
- Ismerik az alapvető illemszabályokat és be is tartják azokat.
- Igényükké válik a helyes viselkedés szabályának betartása, egymást is figyelmeztetik erre.
- Kérés nélkül is segítenek egymásnak, a kisebbeknek. Együtt éreznek a közösség tagjaival. Szívesen dolgoznak a közösségért. Bízhatnak önmaguk képességeiben.

3. 3. Az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

3. 3. 1. Anyanyelvi, nevelés fejlesztés

Célunk: a nyelv szépségének, kifejezőerejének megismertetésével, a helyes nyelvhasználattal, mondat szerkesztéssel a biztonságos önkifejezés megalapozása. Arra törekszünk, hogy a szocializáció folyamatán a beszéd a gyermek környezetével való érintkezésének, önkifejezésének, gondolkodásának legfőbb eszközévé váljék.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Szoktassa hozzá a gyermekeket ahhoz, hogy szabadon mondhassák el érzéseiket, gondolataikat
- Teremtsen lehetőséget arra, hogy a gyermekek kreatívan rögtönözzenek, improvizálhassanak, a nyelvvel is játszhassanak.
- A gyermekek beszédaktivitását a teljes odafordulással, aktív figyelemmel, és a gondolataikhoz kapcsolódó kérdésekkel tartsa ébren
- Az óvónő magatartása minden helyzetben (tevékenységeket kísérő beszélgetések során, beszélgető körök, nyelvi játékok, szabad önkifejezés stb.) legyen érdeklődő.
- Minta értékű beszédével a tiszta kiejtésre, természetes hanglejtésre serkenti a gyermekeket, javítgatás helyett tudatosan ezt a módszert alkalmazza

A gyermek azokban a helyzetekben tud görcsök nélkül kommunikálni, ahol közvetlen személyes kapcsolat jön létre, ahol módja van az élmények és cselekvések nyelvi kifejezésére. A beszéd kapcsolatban, kommunikációban az egyediség, az egyénre irányuló érdeklődés az empátikus magatartás alapvető feltétele.

A beszédfejlődés természetes színtere a játék, ahol a felvállalt szerepekben, élethelyzetekben kerülnek egymással kontaktusba a gyermekek. A szókincs bővülését, a beszédminőség alakulását segítik a nyelvi játékok, a szabad önkifejezés a drámajátékban, a tevékenységeket kísérő beszélgetések és a közös társalgások.

Az óvodai életben az anyanyelv fejlesztésének három alaphelyzete van:

- spontán helyzetekben és tevékenységekben
- az irodalmi nevelés során
- az óvodapedagógus által kezdeményezett helyzetekben.

A hallás, fonémahallás, hangképzés, beszédértés egyénenkénti megismerése, játékos fejlesztése hangsúlyos feladat.

Gondozás közben:

- a gyermek megfogalmazza szükségleteit, bátran segítséget kér,
- megérti a hozzáintézett közléseket, kéréseket.

Játék közben:

A kialakuló társas kapcsolatok fejlesztik a beszédet, a szerepvállalás, követés során gyakorolják a gyerekek az odaillő hangletjtést, mimikát. Gondolkodtató, cselekedtető játékban fejlődik a gyerekek gondolkodása, kifejezőképességük. Olyan szituációkat teremtünk, melyben a gyermek megfigyel, felfedez, új ismereteket szerez, gondolkodik, mindenről beszélhet, kérdéseire választ kap. A gyermek is megválaszolja a hozzá intézett kérdéseket, a gyerekek párbeszédet folytatnak, alkalmazzák a kérdést, felszólítást, kijelentést.

Munka közben:

- beszédkapcsolatok alakulnak az együttműködés alapjaként,
- az információkat megértik a gyerekek,
- szókincsük bővül (eszközök, szerszámok, edények, műveletek elnevezésének tanulása, gyakorlása).

Tanulás során:

A problémamegoldó tevékenység szerves része a párbeszéd. Problémafelvetésünket követi a gyermeki megnyilvánulás: csodálkozás, hitetlenkedés, hirtelen felismerést követő felkiáltás. A feladatmegoldás során a gyermek tevékenységét, gondolkodását gyakran kíséri félhangos beszéddel. Értékelés során ismét párbeszéd alakul ki, a nevelő értékkel, dicsér, a gyermekek hangot adnak érzéseiknek. A kérdéseinket a feldolgozandó anyag logikai sorrendjéhez igazítja, a gyermekek tapasztalataihoz, előzetes ismereteihez, értelmi szintjükhöz, a következő fejlődési szint elérését célzó feladathoz. Természetesnek vesszük, hogy a gyermek megállapításaival, kérdéseivel megállítja a szervezett tevékenység logikai menetét.

Rajzolás-festés mintázás-kézimunka közben:

Nyelvi ismeret szükséges már ahhoz is, hogy a gyermek megértse a feladatot, tudja, hogy milyen eszközök, anyagok állnak rendelkezésére. Tudatosítjuk a gyermekekben az anyagok, eszközök, munkafogások elnevezését, ezeket megtanulják, beépül

szókincsükbe. A lerajzolt mesetémák fejlesztik a képzeletet, emlékezetet, fokozzák az alkotási vágyat. Gyurmázás – barkácsolás során a térbeli arányok és irányok, viszonyok megnevezésére kerül sor. Fordított a folyamat, amikor azt kérjük a gyermektől, hogy meséljen az elkészült képről. Mindkét irányból a vizuális és verbális kifejezés összhangját mélyítjük el.

Ének-zene – énekes játék-gyermektánc alatt:

A zenei nevelés jó alkalmat kínál az ének, zene, szöveg, mozgás komplex esztétikai, érzelmi hatásának érvényesítésére. Megzenésített gyermekversek, népi játékdalok fejlesztik a gyermek beszédét. Mondókák, versek elősegítik a helyes ritmusban való beszéd kialakulását. Ritmusjátékok jól alkalmazhatók beszédhibák javítására. Bővül a szókincs fogalompárok gyakorlásakor is (lassú-gyors, halk-hangos, magas-mély).

Mozgásos tevékenységek közben:

Közlések megértésére van szükség, hogy a gyermek el tudja végezni az egyes mozgásformákat, cselekvéssorokat. Megértésük azonnal lemérhető a gyermekek mozgásából, reakciójából. Másrésztől mozgásfejlesztő munkánk részét képezi a beszédszervek ügyesítése is.

A környezet megismerése során:

Az élmények, tapasztalatok felidézését, a közvetlen tapasztalatszerzést (észlelés, érzékelés, mozgás) követő megállapítások a gondolkodást, a beszédaktivitást serkentik. Beszéd és gondolkodás párhuzamos fejlesztését végezzük probléma-szituációk teremtésével.

Matematikai természetű tapasztalatszerzés során gyakorolják a gyerekek a névutók használatát, megtanulják a téri irányok elnevezését. Szókincsbővítés a természeti és társadalmi környezettel való ismerkedés során történik (mesterségek, időjárás, gyűjtőfogalmak).

Bábozás közben:

Arra ösztönözzük a gyermeket, hogy gyakorolja, hogyan tud bánni hangjával. A visszahúzódo gyermek is motiváljuk bábbal, hogy „mögé” bújva megszólaljon. Ha a gyermek saját maga által kitalált szöveggel bábozik, fejlődik képzelete, kifejezőképessége, fantáziája.

Vers-mese alatt:

Dramatizálás, bábozás során gyakorolják a gyerekek a mondatszerkesztést, párbeszédes formát, fejlődik nyelvi emlékezetük. Szókincsük bővül az irodalmi alkotásokban megismert és jelentés tartalommal bíró szavakkal. Mese, vers, mondóka a nyelvtanilag helyes mondatok formálására, tiszta kiejtésre, kifejező előadásmódra ad lehetőséget.

Ünnepeinkhez kapcsolódó hagyományok, irodalmi anyagok bővítik a szókincset.

A nevelési ciklus utolsó évében különös figyelmet fordítunk a tisztán artikulált, jól hangsúlyozott, helyes hanglejtéssel, beszéddallammal előadott, folyamatos – összefüggő mondatokból álló – beszéd kialakítására, és a dominancia kialakulására.

Egyéni bánásmóddal biztosítjuk a beszédfejlődésben elmaradt gyermekek felzárkóztatását (ingergazdag környezettel, sikerélmények biztosításával, egyénre szabott fejlesztéssel).

A fejlettebb gyerekek spontán érdeklődését a betűk iránt szintén kielégítjük.

Anyanyelvi fejlesztő munkánkhoz logopédus segítségét vesszük igénybe.

A „beszélő magatartást” akkor sajátítja el a gyermek, ha

- érzelmi biztonságban van
- derűs a légkör
- tapasztalja a személye iránti érdeklődést
- ha türelmesen kivárjuk gondolatainak, érzelmeinek kifejezésére

A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére

- A gyermek folyamatosan és érthetően beszél.
- Gondolatait, érzelmeit életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal, mások számára is érthető módon ki tudja fejezni.
- Mondatokban beszél, tisztán ejti a magán- és mássalhangzókat.
- Kialakul beszédfigyelme.
- Igyekszik az illemszabályoknak megfelelően kérni, érdeklődni, bemutatkozni, megszólítani másokat.
- Képes társak között mások beszédébe bekapcsolódni, megfelelő helyzetekben aktivizálja szókincset: kérdez, válaszol, mesél.

3. 3. 2. ÉRTELMI NEVELÉS

Célunk: Az óvodás gyerekek egyéni adottságait figyelembe véve, kognitív képességeiknek, készségeiknek aktív fejlesztése és a különböző gondolkodási műveletek gyakorlása.

Az óvodapedagógus feladatai:

A gyermek meglévő tapasztalataira, élményeire és ismereteire építve biztosítjuk a változatos tevékenységeket. A tevékenységek során számukra nem megerőltető, de megvalósítható feladatok megoldására készítjük őket, játékon, szenzitív módszereken, élménypedagógián, kooperatív tanuláson keresztül.

A változatos tevékenységeket a gyerekek érdeklődő kíváncsiságára építjük, itt a gyerekek tapasztalatokat szerezhettek a külvilágról, illetve saját magukról. Erre sok lehetőséget ad kiemelt területünk a környezet megismerésére nevelés.

Feladatunk a gyerekek spontán szerzett tapasztalatainak ismereteinek rendszerezés, bővítése, különböző tevékenységekben, élethelyzetekben való gyakorlása, új élmények szereztetése.

Az értelmi képességeiket (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás) és a kreativitásukat fejlesztjük.

A tevékenységek a gyerekek számára játékként jelennek meg, ezáltal mintegy maguk teremtette problémák, feladatok megoldását tűzik ki célul, ezek teljesítése fejleszti értelmi képességeiket, növeli ismereteiket. Feladatunk e szituációk megteremtése, teret adva a gyermeki képzeletnek, ötleteknek.

Önálló ismeretszerzésre, sokoldalú cselekvésre, aktív, alkotó gondolkodásra készítjük őket. A mit, mivel, mikor, hogyan és kivel kérdésekre építjük a fejlődést, elősegítő tényezőket.

Differenciáltan, egyéni képességek figyelembevételével fejlesztünk.

Feladatunk az egyéni különbségek, adottságok, a tehetség, a rátermettség, a képességek felfedezése, az énkép fejlesztése, a test séma kialakításának segítése.

A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére

- Érdeklődik környezete változásai, eseményei iránt.
- Keresi, kutatja, vizsgálja a jelenségek okát.
- Képesé válik a vele kapcsolatos élmények feldolgozására: észlelése differenciálódik, megfigyelése pontosabbá válik, felismeri és megnevezési a mennyiségi, térbeli, geometriai és időbeli viszonyokat, képes összehasonlítani, következtetéseket levonni, valamint képes történések elmondására.
- A meglévő élményeit sajátos egyéni módon, szabadon kifejezi: mozgásban, játékban, vizuális alkotásokban.
- Meg tudja ítélni saját helyzetét, teljesítményét a közösségen belül.

3.3.3. Iskolai alkalmasság:

A beiskolázásra alkalmas gyermeknek testi és pszichés funkcióik tekintetében egyaránt felkészültnek kell lennie az egyenletes terhelést jelentő, mindennapi iskolai munkára. A testi változásokat legszembetűnőbben az első alakváltozás, fogváltás jellemzi. Az érzelmi, akarati életben bizonyos kiegyensúlyozódás következik be, ami lehetővé teszi a szabályokhoz való alkalmazkodást és a teljesítmény igényének megjelenését.

1. A testi állapot jellemzői:

- arányos testfelépítés, mozgásszervek ép működése, fejlett mozgás és vizuomotoros koordináció,
- ép látás és hallás.

Kezesség kialakulása, oldaldominancia stabilizálódása, mely az idegrendszer épségének, érettségének függvénye. Agyféltekei dominanciája egyértelműen jobb illetve bal oldali, ami fontos a térhez való viszonyulás szempontjából. A téri irányok ismerete, pontos észlelése, ami az írás - olvasás tanulás alapfeltétele.

Az iskolai terhelés elviselése szempontjából fontos a megfelelő általános egészségi állapot és idegrendszer arányos terhelhetősége.

2. Szándékos és tartós figyelemre való képesség. Az iskolaérett gyermek számára követelmény, hogy figyelme legalább húsz percig képes legyen a tevékenységekre összpontosítani. A gyermeknek emlékeznie kell a közvetlen vagy korábbi benyomások képeire, elemi fogalmakkal kell rendelkeznie.

3. Érzelmi – erkölcsi kritériuma az iskolaalkalmasságnak a feladattudat és kötelességérzet. A gyermek a feladatokat, megbízásokat megérti és észben tartja más hatások ellenére is. A cselekvést nem hagyja abba, amíg azt nem teljesítette. Tehát a feladattudattal kötelesség és felelősségtudat is járul, ennek folyamányaként szabálytudat is.

4. Az akarat és önfegyelem megfelelő szintje.

Elsősorban a mozgásszükségletek féken tartása.

5.Érzelmi jelenségek terén a beilleszkedés alkalmassága. Tudjon tekintettel lenni másokra, tudjon alkalmazkodni másokhoz, és várja, hogy iskolás legyen.

Általános tájékozottságára jellemző, hogy tudja a nevét, életkorát, lakcímét, testvérei, szülei nevét, eligazodik a napszakok között.

Mennyiségfogalom terén tízes számkörben kialakult számfogalma van, mennyiségi relációkat felismer, eszközök segítségével egyszerű összeadást, kivonást elvégez. Mások számára érthetően fejezi ki gondolatait, pontosan érti azt is, amit neki mondanak. Történetet időrendben, képek alapján összerak, biztossággal tájékozódik a rész egész viszonylatában, problémás helyzetekben feltalálja magát, egy-egy feladatot ,minta után megold.

Természetesen a gyermekek megítélése önmagához viszonyítva történik és annak alapján születhet javaslat az iskola megkezdésére. Sajnos az előző évekhez képest emelkedett a tanulási, magatartási valamint a beilleszkedési problémákkal küzdő gyermekek száma. Általában jellemző a megfelelő figyelem hiánya, a logikai gondolkodás alacsony foka, az általános tájékozódás nem megfelelő fejlettsége, a verbális emlékezet, téri orientáció elmaradása.

Természetesen legfontosabb feladatunk a gyermekek szükségleteinek megismerése, erősségeik, hiányosságaik feltárása és erre alapozott optimális fejlesztés, melyet a családi neveléssel együtt végezve elérhetjük, hogy a gyermekek képessé váljanak 6-7 éves korukra az iskolakezdésre.

A gyermekek egészséges fejlődéséhez tartozik az egészséges táplálkozás, változatos étrend. A gyermekek ellátása az iskola konyhájáról történik, napi háromszori étkezést biztosítva. Az étel mennyisége, minősége kiválóan megfelel az óvodáskorú gyermek, fejlődésben lévő szervezete igényének.

4. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI

4. 1. Személyi feltételek

Dolgozói létszám adatok:

Dolgozók	Létszám adatok	
Óvodapedagógusok száma	4 fő	
Dajkák száma	2 fő	
Egyéb segítő munkatárs	Konyhai kisegítő alkalmazott	0,5fő
Külső segítő szakemberek	Logopédus	1 fő
	Fejlesztő pedagógus	1 fő
	Háziorvos	1 fő
	Védőnő	1 fő
	Fogorvos	1 fő

Nevelőtestületünk képzettségi és szakképzettségi mutatói:

Képzettség iránya	Képzésben részt vettek száma
Főiskolát végzett óvónők száma:	4 fő
Szakvizsgával rendelkező	2 fő
<ul style="list-style-type: none">óvodavezetőgyógypedagógiai asszisztens	

<ul style="list-style-type: none"> • fejlesztőpedagógus • hatékony gyermek megismerési és kezelési technikák • két éves kortól az óvodában /gondozónő/ • Komplex esztétikai nevelés • játépszichológia <p style="text-align: center;">óvónők szakmai gyakorlata</p> <p>1 óvónő 35 év</p> <p>1 óvónő 30 év</p> <p>1 óvónő 29 év</p> <p>1 óvónő év szeptemberben kerül kiegészítésre</p> <p>életkoronként</p> <p>1 óvónő 52 év</p> <p>1 óvónő 50 év</p> <p>1 óvónő 48 év</p> <p>1 óvónő év</p>	<p>3 fő</p>
---	-------------

Az átlag életkor 50 év. A fentiekből kitűnik, hogy a főállású óvónők több évtizede van a pályán: Szakmai munkájukat igényesen, a helyi elvárásoknak megfelelően végezték és kívánják végezni a továbbiakban is. Szakmai továbbképzéseken vettek részt.

Belső továbbképzés rendszere:

A belső továbbképzés célja, hogy az óvónők növeljék a nevelési eredményeket és fokozzák a pedagógiai munka hatékonyságát.

Óvodánkban a belső továbbképzés:

- Munkamegbeszélések (ahol minden óvónő részt vesz)
- Beszélgető párok, a csoportban párban dolgozó óvónők beszélnek meg az aktuális feladatokat.
- Nevelési, nevelőtestületi értekezleten valamennyi óvónő részt vesz.
- Folyamatosan elemzik, értékeli az óvodában folyó pedagógiai munkát, kapcsolattartásokat.
- Beszámoló egy egy óvónő részéről a pedagógiai munka meghatározott területéről.
- Hospitálás, csoportok közötti látogatás, módszerek, nevelési elvek megfigyelése.

A szakmai továbbképzés elképzelései:

1 fő környezeti nevelés

1 fő népi tánc

1 fő óvodáskorúak testnevelése, gyógytestnevelés

A pedagógiai adatrögzítés fő területei:

Felvételi mulasztási napló

Csoportnapló

Éves terv

Havi ütemterv

Gyermekekről készült személyi feljegyzések

A gyermekek fejlődését nyomon követő dokumentáció

Az óvodapedagógus áll a nevelés középpontjában, modell, esetenként példakép a gyerekek előtt. Ismeri a csoportjába tartozó gyerekek életkoronként és egyénenként eltérő biológiai, lelki, és kulturális szükségleteit.

Az óvoda teljes nyitva tartása alatt óvodapedagógus foglalkozik a gyerekekkel.

Programunk megvalósításának eredményességét az óvónők személyisége, a nevelőtestület légköre és a vezető közreműködése határozza meg. Az óvónővel kapcsolatban elvárás a nyitottság, érzékenység, tolerancia és a jelenségek komplex megközelítése. Az óvónők természetes viselkedésükkel védelmet, biztonságot jelentenek a kisgyermek számára. Magatartásukban érvényesül az egyéni, egyedi, a másfajta értékek elfogadása. A barátságos, megengedő (de nem szabados), a megértő (de nem bíraskodó), elfogadó (de nem mindent elfogadó), együtt érző attitűdöt tartjuk kedvezőnek az optimális nevelői magatartás szempontjából.

A nevelőtestület légköre akkor kedvez az eredményes nevelői munkának, ha a nevelőtestület a döntésekben részt vesz, tapasztalataikat, véleményüket megosztják egymással. Munkájuk végzéséhez kellő információval és szakmai tájékozottsággal rendelkeznek, önállóságuk biztosított. Tiszteletben tartják egymás különbözőségét, elfogadják egymást és elviselik a másságot. Véleményük megfogalmazásában nem sértik egymást.

A nevelőközösségbe beleértendő a gyermekszerető dajka is, aki az óvónő elvárásai szerint együttműködő és segítő munkatárs.

A vezető szerepe, hogy oly módon irányítsa a nevelő tevékenységet, hogy az előmozdítsa a haladást és a munkatársai fejlődését. A forrásokat és lehetőségeket használja fel az intézmény érdekében. Teremtsen kedvező légkört a problémák, ötletek felvetéséhez, megoldásához.

A nemzeti és etnikai kisebbséghez tartozó, vagy migráns gyermekek nevelése során a pedagógusok felkészülése a szülőkkel s a gyerekekkel való kapcsolatfelvétellel kezdődik. Meg kell ismernie gyerek kultúráját, vallását, a nemzetiségével kapcsolatos információkat is össze kell gyűjtenie. Az eltérő szokások és viselkedési módok elfogadtatása, értékékként való bemutatása szükséges a gyerekek számára.

A más kultúrákról, a vallásokról, a borszínről, az etnikai különbségekről szóló ismeretek bevezetése, ismertetése apró lépésekben, mindenekelőtt a gyermekek főbb érdeklődési körét (zene, irodalom, játék) figyelembe véve valósítható meg. Megfelelő tájékoztatással a fogadó csoport várakozóvá tehető, pozitív légkör alakulhat ki, amelyben a migráns, a nemzeti és etnikai kisebbséghez tartozó gyermek biztonságban érezheti magát.

4. 2. Tárgyi feltételek

Az intézmény a gyermeklétszámnak megfelelő méretű és elrendezésű, külső és belső megjelenése esztétikus, szín és formavilága derűs, harmonikus. Az óvoda külső és belső környezetének ápolása és rendben tartása napi és folyamatos feladatunk.

A bútorok, berendezési tárgyak a gyermekek testméretének megfelelőek, biztonságosak. Játékeszközeink beszerzése során előnyben részesítjük a jó minőségű, fejlesztő, természetes alapanyagú eszközöket, melyek megfelelnek a baleset-megelőzési kritériumoknak is.

Az eszközöket, felszereléseket, melyeket a gyermekek használnak úgy helyezük el, hogy azokhoz igényüknek megfelelően bármikor biztonságosan hozzáférhessenek.

Udvarunk megfelelő helyet és teret ad a csoport udvari tevékenységéhez, mozgásigényéhez. A terasz is lehetőséget biztosít, mely óvja gyermekeinket a tűző naptól, esőtől az udvaron végezhető tevékenységekre. Ivócsap használatával biztosítjuk a gyermekek állandó folyadékszükségletének kielégítését. Zöldségkert, virágoskert,

sziklakert kialakítására került sor a családok bevonásával. Komposztálóban gyűjtjük, a zöld hulladékot. Kertünk allergén és mérgező növényektől mentes. A nevelési-oktatási intézmények kötelező minimális eszköz jegyzékében megjelölt felszerelésekkel rendelkezünk. Mellékletben megjelölve található.

4. 3. Az óvodai élet megszervezése

Gyermekeink egészséges fejlődéséhez a napirend biztosítja a feltételeket a megfelelő időtartamú és tartalommal megtöltött tevékenységformák megtervezésével. A rendszeresen visszatérő ismétlődések érzelmi biztonságot teremtenek a gyermekek számára. A napirend igazodik a célokat szolgáló feladatokhoz, figyelembe veszi a helyi szokásokat, és igényeket. Legtöbb időt a játéktevékenységekre biztosítunk. Jó idő esetén a játék nagy részét a szabad levegőn élvezhetik a gyermekek.

A napirendet úgy kell kialakítani, hogy a gondozási teendőkre bőven legyen idő. Állandó és meghatározott az étkezések, pihenés, tisztálkodás és az azzal kapcsolatos gondozási feladatok elvégzésére biztosított időkeret. A gondozás folyamatában is ki kell használnia minden lehetőséget az óvodapedagógusnak a nevelésre, a felnőtt – gyermek, gyermek – gyermek pozitív, segítőkész kapcsolatának kialakítására. Önállóságuk fejlődését segíti a gyermekeket körülvevő felnőttek együttműködő munkája. A napirendet úgy alakítjuk ki, hogy minden tevékenységre a gyermekek életkorának és egyéni fejlettségi szintjének megfelelő idő jusson. A jó napirendet a folyamatosság és rugalmasság jellemzi.

Javasolt napirend:

IDŐTARTAM	TEVÉKENYSÉGEK
7.00 – 11.40 óráig	Szabad játék Gondozási teendők Felajánlott tevékenységek
9.15-9.40 óráig	Játékos mozgás, mindennapos testnevelés Gondozási teendők Tízórai Szabad játék komplex szervezett ill. kötetlen tevékenységek. Játék a szabad levegőn

11.40– 13.00 óraig	Gondozási teendők Ebéd Tisztálkodás
13.00– 14.30 óraig	Pihenés Gondozási teendők
14.30– 15.15 óraig	Teremrendezés, Uzsonna Gondozási teendő
15.15– 16.30 óraig	Szabad játék

A **heti rendben** a napirendhez hasonlóan vannak stabil, a rendszerességet, a szokásokat alapozó tevékenységek, ugyanakkor lehetőség van az óvodapedagógus döntése alapján rugalmasságra.

A heti rendnek naponta biztosítani kell a tervezett, és rendszeres mozgásfejlesztést (mindennapos testnevelés). A keret és az időtartam változó. Szervezhető kezdeményezett vagy kötött formában. A nagyobbak számára heti egy alkalommal kötelező a testnevelés foglalkozás. A 3-4 évesek számára novembertől vezethető be - a gyermekek eltérő fejlettségét tolerálva - a kötelezettség. Más napokon az óvodapedagógus felajánlja a mozgásfejlesztő szabályjátékot a résztvevők részképességeinek fejlesztésére törekedve.

A felajánlott, választható műveltségtartalmat, a tevékenységet célszerű úgy alakítani, hogy naponta folyamatosan legyen lehetőség a művészeti tevékenységekre, amelyek a szabad játék keretén belül szervezhetők. A kisebbeknek 3-4 éveseknek, a felajánlott tevékenységek választhatók, a nagyoknak kötelezően választható lehetőséget jelentenek.

A csoportnaplóban rögzíteni szükséges:

- Napirendet (szorgalmi időszakra és nyárra)
- Heti rendet
- Nevelési tervet
- Születésnapok
- Neveltségiszint- felmérés, feladatok, értékelés, szervezési feladatok
- Óvodai tevékenységek, tartalom, csoport megfigyelése tevékenységek, gondozás során
- Kapcsolat a szülőkkel

- Óvodavezető ellenőrzései
- Szülői kérések
- Megfigyelések, tapasztalatok
- Baleseti oktatás regisztrálása

A 3-7 éves gyermekek fejlődését nyomon követő dokumentáció.

Adatok a gyermekről az óvodai jogviszonya alatt,(legalább félévente).

- anamnézis

képességek:

- Testi, Érzelmi, Szociális-erkölcsi, Értelmi-beszéd, képesség

Tevékenységek:

- játék, vers-mese, ének,zene, énekes játék, gyermektánc
- rajzolás, festés, mintázás, kézimunka
- mozgás
- külső világ tevékeny megismerése
- munka jellegű tevékenységek

Értékelés a gyermek fejlődéséről, és a fejlesztendő területekről.

Óvodánk sajátos feladatai szolgáltatásai:

Vallás és hitoktatáson való részvétel

Színház látogatáson való részvétel évente 3 alkalommal

Úszásoktatáson való részvétel évente 10 alkalommal

Kiránduláson való részvétel 1 nagy egész óvoda számára, és a nagycsoportnak a környéken való buszos kirándulás megszervezése.

A községben minden lehetőség kihasználása az élmény és tapasztalatszerzésre (múzeum, kiállítás, stb.)

Mikulás ünnepség a község gyermekei számára, ajándék készítés.

4. 4. Az óvoda kapcsolatai

Családokkal

Az óvoda a társadalomban elfogadott helye szerint kapcsolatban van különböző csoportokkal, szervezetekkel, intézményekkel. Legfontosabb és legszorosabb kapcsolata az óvodába járó gyermekek családjával van.

A gyermek elsősorban a családban nevelődik. Jó esetben az óvoda folytatja és kiegészíti a megkezdett nevelési folyamatot. A családok többségében az óvodás korú gyermeket nagy szeretettel veszik körül.

Harmonikus fejlődésükhöz, jobb helytállásukhoz az óvodai és családi nevelést jól össze kell hangolni, a környezeti hatásokat pozitívvá tenni.

- Szülői kötelesség a beíratott gyermek rendszeres óvodába járatása.
- A szülők és az óvoda együttműködésének alapvető feltétele szülői részről
- a PP megismerése, elfogadása, s a megfogalmazott célok elérése érdekében a közös nevelési elvekre való törekvés.
- Az óvoda Házi rendjében foglaltak megismerése, betartása.
- A szülőkkel való kapcsolatteremtés szinterei
- Családlátogatás (meghívás esetén)
- beszoktatás
- közös programok, ünnepek
- nyitott óvodai rendszer keretein belül (nyílt nap, szülői bevonás az óvoda mindennapjaiba)
- szülői értekezlet
- fogadóórák
- napi szinten beszélgetések
- faliújság

A családlátogatás célja, hogy az óvodapedagógus megismerje a gyermeket közvetlen környezetében, tájékozódjon a család nevelési elveiről, szokásairól.

A családban és óvodában nevelkedő gyermekért mindkét környezet felelős. Az óvoda csak a családdal együtt tudja nevelő szerepét betölteni. Ennek alapja a kölcsönös bizalom és segítségnyújtás. Az "igazi" család mindig biztos

"menedéke" a gyermeknek, ahol segítséget találhat, bármilyen nehézséggel találja magát szemben.

Beszoktatásra azért van szükség, mert minden esetben új környezettel, emberekkel találkozik a gyermek. A beszoktatás a későbbi közösségi életet is meghatározza. Ezért

törekszünk a biztonságot nyújtó, nyugodt, szeretetteljes, családi légkör megteremtésére. A gyermek óvodai élményein keresztül a család is kialakít egy képet a csoportról, óvodapedagógusról, óvodáról. A felmerülő napi kérdésekre pontos, megbízható választ kapnak, így megbíznak bennünk.

A közös programok, ünnepek lehetőséget teremtenek a család és óvoda közötti kapcsolat elmélyítésére, egymás szokásainak, értékrendjének még jobb megismerésére, a nevelési elvek közelítésére. Fontos, hogy az ünnepek emelkedjenek ki az óvoda mindennapjaiból úgy külsőségeiben, mint belső tartalmukban. Fontos feladat a hagyományok, népszokások ápolása, értékeinek megőrzése, továbbadása.

Közös programok: mikulás, adventi készülődés, karácsonyfa díszítés, farsang, anyák napja, évzáró, munkadélutánok.

Nyílt napon a szülőknek lehetőséget biztosítunk a napi életbe való betekintésre. A szülők tevékeny jelenlétük közben, személyes élményeik alapján képet alkotnak gyermekük közösségben elfoglalt helyéről, viselkedéséről, teljesítőképességéről egyúttal módjuk van társaikkal való összehasonlításukra is.

Szülői értekezleten az óvodát, a csoportot, a gyermeket, a szülőket érintő

legfontosabb témákat, feladatokat, programokat, problémákat beszéljük meg.

Feladatunk a szülők véleményének meghallgatása, javaslataik figyelembe vétele.

Fogadóórát kezdeményezhet akár a szülő, akár a pedagógus. Bizalmas légkörben az egyéni problémák megbeszélésére van lehetőség., illetve a gyermek fejlődésével kapcsolatos megfigyelések átadására.

Napi szinten lehetőség van arra, hogy néhány mondatban a legfontosabb eseményekről tájékoztatást kapjanak a szülők.

Az óvodába lépés pillanatától kezdve az óvoda a családdal együtt felelős azért, hogy a gyerekek jól érezzék magukat, képességeik fejlődjenek, személyiségük alakulása megfeleljen társadalmunk elvárásainak.

Óvodánk nyitott, betekintést engedünk az óvodai életbe a szülőknek.

Törekszünk arra, hogy az együttműködés jó partnerkapcsolatban valósuljon meg, Az, hogy az együttműködés milyen alapokon nyugszik az elsősorban az óvodapedagógusokon, múlik.

Óvoda kapcsolata a Szülői Szervezettel

A szülői szervezet vezetői kölcsönös bizalmon alapuló kapcsolatot alakítanak ki a szülők és az óvodapedagógusok között.

Kapcsolattartás feladata: Megtárgyalják az óvodát és a szülőket érintő aktuális nevelési,

szervezési feladatokat. (ünnepek megszervezése, rendezvények, kirándulások).

Óvoda kapcsolata az Iskolával

A kapcsolat tartás elve: A jó kapcsolat alapja a tisztelet és a megbecsülés egymás munkája iránt.

A gyermekek érdekében közösen kell az átmenetet biztosítani számukra

A kapcsolattartás feladata:

Volt óvodásaink beilleszkedését az iskolában figyelemmel kísérjük. Felhívjuk a szülők figyelmét az iskola bemutatkozó nyílt hetére.

A tanítóknak lehetőséget biztosítunk az óvodai élet megismerésére: nyílt nap, szülőértekezlet stb.. A leendő elsősök ismerkedő látogatást tesznek az iskolában, ahol részt vehetnek a tanórákon. Közös ünnepeket rendezvényeket szervezünk, karácsony, farsang.

Segítségnyújtás, támogatás, szükség szerint

Az óvoda kapcsolata a Közművelődési Intézményekkel

Könyvtár, múzeum, kiállítóterem

A kapcsolattartás elve: A közművelődési intézmények segítsék elő a nevelési feladatok sok oldalú megoldását. A kapcsolat kapcsolatteremtésben érvényesüljön a kölcsönös nyitottság.

A kapcsolattartás feladata: könyvtár, múzeum látogatása.

A közművelődés által szervezett minden olyan programon részt veszünk, amely a gyermek életkori sajátosságából eredően megfelelő élmény nyújt.

Az óvoda és az egészségügyi intézmények kapcsolata

A gyermekek rendszeres egészségügyi felügyeletét, mint ingyenesen igénybe vehető szolgáltatást az intézmény biztosítani köteles, ennek keretében gondoskodnia kell arról, hogy az óvodába járó gyermekek évenként legalább egyszer fogászati, szemészeti és belgyógyászati vizsgálaton vegyenek részt.

Az egészségügyi ellátás:

- iskolaorvos
- védőnő

– fogorvos

együttes szolgáltatásából áll.

Az egészségügyi ellátásban közreműködik még a fogászati asszisztens.

Az óvoda védőnője havi rendszerességgel látogatja a gyermekeket, segít a családok jobb megismerésében, figyelemmel kíséri a gyermekek egészséges fejlődését, előadásokat tart, segít az előadások megszervezésében.

Az óvoda kapcsolata a fenntartóval

Törekszünk a jó munkakapcsolat kialakítására. Ennek érdekében fontosabb eseményeinkről tájékoztatást, illetve meghívót küldünk. Közös pályázatokon veszünk részt. A köznevelési törvény által szabályozott fenntartói irányítás dokumentumok elfogadása, véleményezése során

Egységes Pedagógiai Szakszolgálat, Nevelési Tanácsadóval

A pedagógiai szakszolgálattal való kapcsolattartás

Az intézmény a nevelési feladatainak ellátása érdekében kapcsolatot tart a pedagógiai szakszolgálattal. Tapolcai Egységes Pedagógiai Szolgálat.

A pedagógiai szakszolgálat és az intézmény a következő területen működik együtt:

- a gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés, oktatás és gondozás,
- a fejlesztő nevelés,
- szakértői bizottsági tevékenység,
- a nevelési tanácsadás,
- a logopédiai ellátás,
- a konduktív pedagógiai ellátás,
- a gyógytestnevelés,
- a kiemelten tehetséges gyermekek gondozása.

A kapcsolattartás formáit, lehetséges módjait a szakszolgálat működését meghatározó jogszabályok tartalmazzák.

A pedagógia szakmai szolgálatokkal való kapcsolattartás

Az intézmény kapcsolatot tart a pedagógiai szakmai szolgáltatásokat nyújtó, az oktatásért felelős miniszter által kijelölt intézménytől.

A pedagógiai szakmai szolgáltatás és az intézmény a következő területeken működik együtt:

- a pedagógiai értékelés,
- a szaktanácsadás,
- a pedagógiai tájékoztatás,
- a tanügy-igazgatási szolgáltatás,
- a pedagógusok képzésének, továbbképzésének és önképzésének segítése, szervezése,
- a sport- és tehetséggondozó versenyek szervezése, összehangolása,
- gyermektájékoztató, - tanácsadó szolgálat.

A beiskolázás illetve probléma esetén a gyerekek vizsgálatát kérhetik az óvodapedagógusok. Szükség esetén, konzultáción beszéljük meg a nevelési tanácsadó szakembereivel a tapasztalatokat, feladatokat.

A kapcsolattartás formáit, lehetséges módjait a szakszolgálat működését meghatározó jogszabályok tartalmazzák.

Családsegítő, Gyermekjóléti Szolgálat

Minden olyan esetben, ha szociális gondokkal küzdő családok segítségre szorulnak, a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése, elhárítása érdekében a kapcsolatot azonnal kezdeményezzük, illetve a folyamatban lévő ügyekről rendszeresen tájékozódunk.

Az intézmény kapcsolatot tart a gyermekek súlyos veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében:

- a gyermekjóléti szolgálattal, illetve
- a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot ellátó más:
 - o személyekkel,
 - o intézményekkel és
 - o hatóságokkal

- az ifjúságvédelmi, családjogi területen működő szolgálattal.

Az intézmény segítséget kér, ha a gyermeket veszélyeztető okokat pedagógiai eszközökkel nem tudja megszüntetni.

A segítséget az alábbi intézményektől, szervektől kéri:

- a gyermek- és ifjúságvédelmi szolgálattól,
- az ifjúságvédelmi, családjogi területen működő szolgálattól.

Az intézmény a fenti szervekkel közvetlen kapcsolatot tart fenn.

A kapcsolattartás formái, lehetséges módjai:

- a szervek értesítése – ha az intézmény a szolgálat beavatkozását szükségesnek látja,
- a gyermekjóléti szolgálat közreműködésének kérése a gyermek igazolatlan mulasztása miatt,
- esetmegbeszélés – az intézmény részvételével a szolgálat felkérésére,
- a gyermekjóléti szolgálat címének és telefonszámának intézményben való kihelyezése, lehetővé téve a közvetlen elérhetőséget,
- előadásokon, rendezvényeken való részvétel az intézmény kérésére.

Civil szervezetek:

Fürdő Egyesület

Horgász Egyesület

Gázló Környezet és Természetvédő Egyesület

Őszirózsa nyugdíjas club

RIVE

Ezen egyesületek segítik az óvodai programok megvalósulását, kitűzött céljaink elérését.

Célunk: Az őszirózsa nyugdíjas club: A gyermekekben kialakítani az idősek iránti tiszteletet, segítő készséget. Az elkövetkezendő években közös programok szervezése pl: farsang, séták stb.

5. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGEI ÉS FORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI

5. 1. Játék

A játék a kisgyerekkor legfontosabb, legfejlesztőbb tevékenysége, örömforrás, a gyermek elemi pszichikus szükséglete, melynek mindennap visszatérő módon hosszantartóan kell kielégülnie. Alkalmas készségek, szabályok gyakorlására, különféle indulatok levezetésére, feszültségcsökkentésre is.

Célunk:

Olyan gyermekek nevelése, akik élményeiket, tapasztalataikat játékban, játékosan szerzik, s az így kialakult készségek, képességek elősegítik személyiségük, kreatív gondolkodásuk fejlődését, alkotó képzeletük, társas kapcsolataik alakulását.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Megfelelő feltételek biztosítása a tartalmas, nyugodt, érzelmi biztonságot nyújtó, szabad játékhoz;
- A gyermekek játéktevékenységének minőségi fejlesztése.

Megfelelő feltételek biztosítása a tartalmas, nyugodt, érzelmi biztonságot nyújtó, szabad játékhoz:

Igyekszünk olyan légkört biztosítani, ahol a gyermekek szabadon dönthetnek arról, hogy kivel játszanak, milyen játékot, milyen témát, szerepet választanak, milyen eszközökkel jelenítik meg ezt, milyen helyet választanak és mennyi ideig tart a játékuk.

Törekszünk a jól átlátható és biztonságos csoportszoba kialakítására, melyben lehetőség van többféle, állandó és variálható kis kuckók létrehozására.

A jó adottságokkal, felszereltséggel rendelkező tágas udvarunkon megnövekszik a játék tere, ahol az évszaktól és időjárástól függően sokrétű lehetőséget biztosítunk a tartalmas játékokra a szabadban is végezhető mozgásos játéktevékenységre. Padok, asztalok állnak a rendelkezésükre, amelyeken rajzolhatnak, konstrukciós játékkal játszhatnak, barkácsolhatnak ugyanúgy, mint a teremben. Lehetőség van a betonos részen rollerezésre, kerékpározásra. Lehetőség van homokozásra, különféle labdajátékot játszani. A fák árnyékában jó lehetőség nyílik a könyvnezegetésre, babázásra. Télen szánkózunk, havat formázunk, megfigyeljük a hó tulajdonságait. A védett területen lehetőség van a kerti munkára, zöldséget, virágot ültetünk. A játékok használata egységes szabályok szerint történik, elsődleges szempont a baleset-megelőzés.

A játék folyamatában az óvodapedagógus jelenléte biztosítja az indirekt irányítást.

Napirendünk rugalmasan igazodik a gyermekek szabad, elmélyült játékához. Módjuk van továbbá egy játéktémát akár több napon keresztül is folytatni, hogy élményeiket minél mélyebben és gazdagabban átélhessék és feldolgozhassák.

Esztétikus, lehetőleg természetes anyagokból készült játékeszközöket biztosítunk a gyermekek számára. Fontosnak tartjuk, hogy koruknak és fejlettségüknek megfelelő fejlesztő játékokkal, képes könyvekkel játszanak.

A szerepjátékban való átváltozáshoz szükséges kellékeket, ruhadarabokat a kincses ládából vehetik elő. A rajzeszközöket is bátran, önállóan, szabadon használhatják. Lehetővé tesszük, hogy a családban, az óvodában, a tágabb természeti és társadalmi környezetben szerzett élményeket, tapasztalatokat

a gyermekek a játékban újra és újra átélhessék a saját egyéni elképzeléseik és fantáziájuk szerint.

A gyermekek játéktevékenységének minőségi fejlesztése:

Törekszünk arra, hogy a megfelelő figyelemmel kísérve a játékot, abba direkt módon be nem avatkozva, a gyermekeket egy magasabb minőségű játéktevékenység felé vezessük. Akkor fejlődnek a játék által, ha ötleteinkkel, figyelmes, segítőkész magatartásunkkal továbblendítjük őket egy fejlettebb szintre, tiszteletben tartva a belső szükségleteiket is. Vannak helyzetek, játékok, amelyekben igénylik a felnőtt jelenlétét. Tapintatos, visszahúzó magatartásunkkal társaik vagyunk ilyenkor. A játékba való bekapcsolódással megfelelő mintát adunk a közös cselekvéshez, így indirekt módon segítjük a gyermekek részvételét, szerepvállalását, s ez által játékuk is fejlődik.

Játékfajták és fejlődésük, irányításuk ajánlott módszerei

Gyakorló játék

A gyakorló játék irányításában biztosítsa az óvónő a mozgásteret és mindazokat a játékszereket, eszközöket, anyagokat, amelyek alkalmasak a gyerekek mozgásigényének és manipulációs vágyának kielégítésére. A megfelelő eszközök, anyagok, a csoportszobában és a szabadban is állandóan álljanak a gyerekek rendelkezésére. A kicsik számára legyenek öltöztető, húzható, rakosgató játékszerek, természetes anyagok. Legyenek olyan eszközök, amelyeket tologathatnak, amelyekbe rakodhatnak, maguk is beülhetnek, amelyekkel szállíthatnak.

A szerepjáték

A szerepjáték nevelési szempontból a leggazdagabb lehetőséget nyújtó játékfajta. A gyerekek szerepjátéka tapasztalataikat, ismereteiket, elképzeléseiket és az ezekhez fűződő érzelmeiket tükrözi.

A gyerek játékában különösen a hozzá érzelmileg közel álló felnőtteket és társakat utánozza. Kedvező csoportlégtörben, megértő, elfogadó, szeretetteljes óvónői magatartás esetén az azonosulás intenzívebb. Törekedjen az óvónő arra, hogy minden gyerek szerepjátéka egyéni képességeinek legfejlettebb szintjén bontakozhasson ki.

Barkácsolás

A barkácsolás legyen kötetlen. A létrehozott eszközt minden esetben használják is fel a játékban, dramatizálásban stb.

Dramatizálás, bábozás

Az óvónő adjon lehetőséget a gyerekeknek arra, hogy mese, vers elmondása után saját elgondolásaik alapján játsszák el a lerövidített mesét, történeteket. A dramatizáláshoz gondoskodják különféle eszközökről, jelmezokről, a különböző szerepeket jelző kellékekről.

A bábjátékban a gyerekek közvetlenül nyilvánulnak meg, játéktevékenységük a környezethez való viszonyukat, az átélt cselekvés vagy történés általuk fölfogott tartalmát tükrözi. A gyerek a bábót azért is érzi közel magához, mert az még nála is kisebb, cselekvéseit, sorsát ő irányítja.

Építő, konstruáló játék

A „valamit alkotni” igénye, öröme kreativitásuk mellett értelmi és társas képességeiket is sokoldalúan fejleszti. Az építő játék az eszközök és az anyagok változatosságát igényli. Beszerzésüknél vegye figyelembe az óvónő a csoport összetételét, a gyerekek egyéni

sajátosságait, továbbá, hogy a játékszerek különböző fajtái más-más fejlettségű gyerekeknek felelnek meg. Igyekezzenek az óvónő elérni, hogy minden gyerek megtalálja a neki legmegfelelőbb építő és konstrukciós elemeket és képes legyen ezekkel elmélyülten játszani.

Szabályjáték

Minden játék pontos, meghatározott szabályok szerint zajlik. A játék jellegéből következik, hogy fontos a szabályok pontos betartása, a szabályoknak megfelelő viselkedés. A szabályjátékok egyes fajtái főként a gyerekek mozgását, mások elsősorban értelmi képességeiket fejlesztik.

Mozgásos szabályjátékokhoz tartoznak: a testnevelési játékok, a dalok és mondókás népi játékok, fogócskák, bújócskák, körjátékok, labdajátékok, mozgásos versenyjátékok.

Az értelmi képességet fejlesztő játékok: különböző társasjátékok, képes kirakók, dominók, kártyajátékok, nyelvi játékok.

A szabályjátékok kiválasztásánál az óvónő vegye figyelembe a gyerekek kívánságait, fejlettségét, a csoport létszámát, a helyi adottságokat, a játék előzményeit. Segítse a gyerekeket a játék kiválasztásában, vezetésében, a szabályok betartásában. A játék legyen mindig öröm.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végén

- Örömmel, felszabadultan játszanak;
- Képesek társaikhoz alkalmazkodni, együttműködni velük a játékban;
- A játék a legfontosabb tapasztalatszerzési, és önkifejezési forma, irányítással, a pedagógus mintaadásával, irányított segítség adásával tanuljon meg gyakorló, konstrukciós, és didaktikus játékokat játszani.
- Egyszerű szabályjátékban részt venni, és spontán is végezzen játéktevékenységet;
- Akár több napon keresztül is képesek egy azon játéktevékenységet folytatni.

- Képesek egyazon játék témában együttesen részt venni.
- Élményeik alapján játékhelyzeteket tudnak létrehozni.
- Hajlandók elfogadni játszótársaik elgondolását, és alkalmazkodni a játék szabályaihoz.
- Képesek önállóan megtervezni, megszervezni a játékot, elosztani a szerepeket, megválasztani vagy elkészíteni a játékhoz szükséges eszközöket.
- Szabályjátékokat kezdeményeznek, melynek szabályait pontosan betartják, betartatják.
- Egyéni fejlettségüktől függően tudnak egyéni ötletek alapján egyre bonyolultabb építményeket, alkotásokat létrehozni.

- A különböző anyagokat, eszközöket kombináltan alkalmazzák. Biztosan használják a barkácsoláshoz szükséges eszközöket.

5. 2. A külső világ tevékeny megismerése

Környezeti nevelésen a környezeti kultúra megélését, és átadását értjük. Fontos, hogy a megélés és átadás csak együtt történhet. Az értékek – így a környezethez kapcsolódó értékek – is már igen korán megformálódnak. A gyerekek néhány alapvető jellemvonása fő vonalaiban már az óvodáskorra kialakul, de még rugalmas: alakulhat, finomulhat. Ezért a környezettel kapcsolatos látásmód, viselkedéskultúra és értékrendszer kialakítása szempontjából az óvodáskor ideális és fontos szakasza az ember életének. Az óvodai nevelés ezért egy kicsit olyan, mint a diófa ültetése; majd az utódaink fogják élvezni a gyümölcsét és az árnyékát.

Óvodánk helyi adottságai szinte tálcán kínálják, hogy kiemelten foglalkozzunk a környezet megismerésével. Nagyon fontos az érzelmi megközelítés a kisgyermekkorban, mivel a kicsi gyermek sokkal inkább érzelmi síkon éli át az életét, tapasztalja a világot. Örömet, csodálatot kell ébresztenünk a még meglévő szépségek iránt. A természeti és társadalmi környezet megismerésére nevelés alapja, hogy felkeltsük a gyermek kíváncsiságát, megszerettessük vele az őt körülvevő világot. Az óvodai környezeti nevelés elsősorban a szokásokon, a hétköznapi apró történésein keresztül érvényesül. Olyan nemzedéket kell nevelnünk, amelynek a környezet védelme életmód, s ennek alapjait az óvoda alakíthatja, fontosságát jelezi a szülői ház felé.

A környezet megismertetésének **célja**:

A gyermek és környezete harmonikus viszonyának kialakítása, képességek és készségek fejlesztése annak érdekében, hogy a gyermek megfelelően tudjon tájékozódni, eligazodni környezetében. Olyan szokások alakítása, amelyek az élő és élettelen környezet megőrzésére, óvására irányulnak (a növények és állatok védelme, kulturált környezet igénylése.../ Mindezekhez a megismerés és megszerettetés útján juttathatjuk el a gyerekeket.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Gyermeknek szerezzenek minél több tapasztalatot az őket körülvevő természeti és társadalmi környezetről.
- Az élő és élettelen környezeti tényezők leglényegesebb összefüggéseinek megáttatása.
- A helyes szokások, szokásrendek viselkedési formák megalapozása.
- Környezetünk esztétikájának, tisztaságának megőrzésére nevelés.
- Rávezetni a gyerekeket arra, hogy a természetben biztonsággal tájékozódjanak,

mozogjanak.

- Közvetíteni a nemzeti kultúra értékeit és hagyományait.
- Erősítjük bennük azt a magatartást, hogy később természetes módon védjék környezetüket.
- Szerezzenek a megismerési folyamatban matematikai tapasztalatokat, melynek alapján matematikai fogalmaik kialakulnak.
- Fedezzék fel a minket körülvevő világ mennyiségi, formai, kiterjedésbeli összefüggéseit, alakuljon ítélőképességük, fejlődjön tér-, sík- és mennyiségszemléletük.
- Segítsük elő a gyermek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését, a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában.
- A helyi adottságaink alapján fontosnak tartjuk a fák védelmét, faápolást, madárvédelmet, Balaton óvását, hulladékkezelést és felhasználást, egészséges táplálkozást, energiatakarékosságot, a lakóhelyünk megismerését, az épített és természeti környezet védelmét...

Természetbarát gyerek csak természetbarát környezetben nevelődhet!

Olyan környezetet alakítottunk ki, ahol a gyerekek növényekkel, élhetnek együtt, s ahol naponta tapasztalhatják, hogy azok fejlődése az ember gondoskodásán múlik, állatokat a közeli házaknál figyelhetnek meg.

Csoportszobáinkban dominálnak a természetes anyagok, pl. fa, vessző, gyékény... Az ilyen tárgyak nagyban növelik a komfort érzetet, és arra hívják fel a gyerekek figyelmét, hogy milyen szép és tartós tárgyak, játékszerek, díszek készülhetnek a természetben lelhető anyagokból. A Balaton parti séták alkalmával megfigyelésekkel a vízi élet csodáit tapasztalhatják.

Az élősarok olyan állandó hely, ahol mindig láthatóak az aktuális érdekességek, amelyeket meg lehet fogni, meg lehet nézegetni, lehet köztük válogatni, nagyítóval megvizsgálni, a kirándulások emlékeit oda tenni. Itt évszakonként változik a gyűjtemény az adott évszaknak jellemző sajátosságai szerint. A természetes anyagokkal való ismerkedés során a gyerekek szabadon alkothatnak, gondolkodhatnak, kommunikálhatnak. Gyakorolják finom és nagy mozgásaikat. Fejlődnek matematikai képességeik és gyarapodnak természettudományos ismereteik.

Biztosítunk még a tapasztalatszerzéshez: térképet, mikroszkópot, nagyítót, távcsövet, csiráztató, ültető edényeket.

A berendezés az egyszerűség, takarékoság, praktikusság jegyeit mutatja.

Kialakítottuk a szelektív hulladékgyűjtés alapjait az óvodai csoportban, papírhulladék az óvoda egész területén külön kerül gyűjtésre.

A környezeti nevelés igazi terepe a szabad természet.

Az udvar kialakításánál 3 fő szempontot vettünk figyelembe, legyen elég játszóhely, nyújtson alkalmat a természeti megfigyelésekre, tapasztalatgyűjtésre legyen lehetőség növényápolásra, gondozásra.

Az udvarunk mentes allergén és mérgező növényektől!

Az udvari játékok környezetbarát anyagból készüljenek. A csoportnak jól felszerelt udvarrésze van mely elegendő helyet és teret ad a játékhöz. Az udvar ösfás árnyékos, zöldségkert, virágoskert, sziklakert kialakítására elegendő hely van. Tudatosan megtervezzük, hogy milyen növényeket neveljünk, (az egyes növények melyik részét fogyasztjuk, melyik évszakban érik évelő-e vagy egyényári...) A kert sarkaiban kapnak helyet a komposztálók.

Védjük és ápoljuk a fákat. Madáretetőket, odúkat helyezünk el a kertben, a madarokról való gondoskodásért cserében megfigyelhetjük őket természetes környezetükben. Virágos-és zöldséges kertet gondozunk a gyerekekkel, részt vesznek az ültetés, öntözés, gyomlálás, betakarítás tevékenységében gyermek méretű szerszámok segítségével.

A környezet tevékeny megismerése:

Fontos elvünk a környezeti nevelésben a játékos cselekedtetés, a differenciált feladatadás (önbizalom erősítés) a gyermekek egyéni fejlettségi szintjének ismeretében. Egy téma feldolgozása változatos tevékenységekkel több héten át projekt rendszerben folyik.

Tevékenységek tervezése, szervezése során és a spontán helyzetek kihasználásával tapasztalatokon keresztül ismeretekhez juttatjuk a gyermeket. Olyan szituációkat teremtünk, melyben, a feladatmegoldásban aktívan közreműködnek a gyerekek. A helyi adottságokat kihasználva megismertetjük a gyerekekkel a lakó környezetet, mindent, ami elérhető természetes közegében figyelünk meg.

3 – 4 éves korban

Óvodába lépéstől szokják meg, hogy a körülöttünk élő élőlényekre (növényekre, állatokra) vigyázunk. Gyönyörűségeire rácsodálkoztatjuk a gyerekeket a megismerésből fakadó érzelmi kapcsolat jó alap lesz a későbbi cselekvési készség fejlesztéséhez.

A természetsarokban évszakonként változtatjuk a gyűjteményt, hiszen minden évszaknak jellemző sajátosságai vannak. Ősszel különféle termések, magok, színes falevelek kerülnek ide. Télen hajtatóssal, rügyeztetéssel, csíráztatással tesszük hangulatossá ezt a helyet (aranyvessző, vadgesztenye, petrezselyem, krumpli...) Tavasszal kiültetjük a palántákat a szabadba. A paradicsom, paprika, tök, uborka érdekes látnivaló, ugyanakkor finom, egészséges csemege is! Nyáron a saját termesztésű friss gyümölcsökkel, zöldségekkel, virágokkal tehetjük változatossá ezt a sarkot.

Figyelemmel kísérhetik a növények fejlődését, az állatok életét, idővel ők is segíthetnek ápolásukban, gondozásukban.

Megismerik az óvoda helyiségeit, az óvoda dolgozóit és azok munkáját.

Megfigyelik önmagukat és társaikat, testrészeiket, azok ápolását, beszélgetünk az orvos gyógyító munkájáról.

Séták alkalmával gyakoroljuk a gyalogos közlekedést, felismerik a gyerekek az utcán közlekedő járműveket, környező kerteket azok kincseit, megfigyeljük a Balatont minden évszakban, annak növény és állatvilágát.

Megfigyeljük az évszakok változását, jellemzőit (időjárás, öltözködés, színek, élőlények életének változásai);

Lássa a felnőttek példáján keresztül, ha nem szükséges lekapcsoljuk a villanyt, elzárjuk a vízcsapot, külön gyűjtjük a különböző hulladékokat, beszélünk ezek fontosságáról

Együtt készülünk az ünnepekre.

Udvarunkon közelebről megismerkedünk néhány virággal, bokorral, fával, madárral és egyéb kerti állattal...

Kiválasztjuk a „Mi fánkat” amin az évszakok változását követjük nyomon.

Udvarunk madarait gondozzuk, megfigyeljük.

A családokat bevonjuk a gyűjtőmunkánkba (képek, könyvek, élmények, termékek)

4 – 5 éves korban

A gyermek és természet kapcsolatát helyezzük a tevékenységünk központjába.

Irányított játékokat szervezünk, amelyben a gyerekek átélhetik a felnőttek tevékenységeit

- a családról (otthoni tevékenység, szabadidő eltöltése, családtagjaik neve, lakcímük);
- testükről (testrészek, érzékszervek funkciója és ápolásuk, orvos munkája);
- a közlekedés szabályairól (séta, utazás közben alkalmazzuk azokat).

Olyan helyzeteket teremtünk, ahol a gyerekek érzik, hogy rájuk és tevékenységükre milyen nagy szükségünk van. Játékos feladatokon keresztül mutatunk mintát (az energiatakarékosságra, víztakarékosságra, hulladékhasznosításra) A mindennapi élet során megtanulhatja (ő is elzárhatja a folyó vízcsapot, leolthatja a feleslegesen égő villanyt.

A csoportban és a természetben különféle tevékenységek során gyakorolják a

matematikai összefüggéseket (csoportosítást, összehasonlítást, megfogalmazzák a különbségeket, azonosságokat, összefüggéseket.) Udvarunk növény és élővilága testközelben vannak, így alkalmat adnak a naponkénti, évszakonkénti megfigyelésekre, következtetések levonására sokoldalú tapasztalatszerzésre.

Kerti munkánk során tapasztaljuk, hogy hasznos tevékenységet végzünk (az ősszel összegyűjtött leveleket komposztáljuk, a komposztot hasznosítjuk a növények virágok nevelésénél.)

Folyamatos megfigyeléssel, tevékenység által szereznek tapasztalatokat a természet változásairól, időjárásról (csapadékról, napsütésről, hőmérsékletről); emberek, növények, állatok életéről, alkalmazkodásáról. Téli madáretetést végzünk.

A Kiskertünkben, virágos kertünkben, sziklakertünkben az évszaknak megfelelő munkákat végezzük, mi gondozzuk, mi védjük, mi gyönyörködünk munkánk eredményében. Saját munkájukon keresztül tudatosodik bennük az emberi munka fontossága.

Megfigyeljük udvarunk fáit, virágait, bokrait, madarait, bogarait. Alkalom adtán jól megfigyeljük őket, tulajdonságaikat.

Megismerkedünk többféle zöldséggel, gyümölccsel, közösen feldolgozzuk, ízleljük azokat.

Megismertetjük a gyerekeket háziállatokkal, vadállatokkal, madarakkal, rovarokkal, evésre szánt zöldségeinket, gyümölcsöinket is itt tarjuk és a gyerekek segítségével dolgozzuk fel.

Egyszerűbb kísérleteket végzünk, nagyítót, távcsövet használunk.

Könyvkészletünkben sok környezettel kapcsolatos könyv áll a gyerekek rendelkezésére.

5-6-7 éves korban

Irányított játékokat szervezünk:

- megjelenítjük a gyerekek a család életét, szülei foglalkozását; otthoni élményeiket
- napszakoknak megfelelő tevékenységeket;
- beszélgetünk az emberi test működéséről (szív, táplálék útja, levegővétel, mozgásszervek).

Folyamatos megfigyelés során szerzünk tapasztalatokat:

- a felnőttek munkájáról; különböző munkahelyeket látogatunk meg.
- a közlekedésről (légi, vízi, szárazföldi közlekedés, mentőszolgálat, tűzoltóság, rendőrség járművei) amit lehet a valóságban is, megfigyelünk, utazunk

- járműveken.
- Környékbeli séták alkalmával, ismerkedhetnek a közlekedés szabályaival.
 - anyagokról (Miből készült? Mi hajtja? Hogyan készült?);
 - növények, állatok életéről (Hol élnek? Mivel táplálkoznak? Mi a hasznuk? Kicsinyeik)

Télen nem maradhat el a madáretetés. Érzelmi többletet kap a sok megfigyelés attól, hogy a MI kertünkben, a MI udvarunkon, a MI fánkon, a MI óvodánkban végezzük.

Környezethez való pozitív viszonyt alakítunk ki, a növény- és állatfajok, megismerése által alakuljon ki bennük az élőlények tisztelete, megbecsülése. A szülőföld, a lakóhely az óvoda az iskola és a hozzájuk kapcsolódó személyek, szülők, óvónők, tanítók, az itt élő emberek megismerése és szeretete vezethet csak oda, hogy megalapozzuk a hazaszeretetet.

Spontán és irányított megfigyeléseket végzünk. A környezetünkben élő élőlények valamely jellegzetességére, érdekességére felhívjuk a gyermekek figyelmét, ily módon személyes ismerőssé válhatnak. A növények és állatok megfigyelése, a környezet és élővilág közötti kapcsolatok, összefüggések megfigyelése előkészíti az ökológiai jelenségek megértését. Megfigyelhetik a fakéreg, a kő alatti élőhely, a járda repedései, a bokor alatti és az avar csodálatos élővilágát.

Ezt szolgálják még a hőmérséklet, levegő, víz, talaj megfigyelése és sok-sok egyszerű kísérlet. A tiszta és szennyezett fogalmának gyakorlatban történő megértetése. Kísérletezéshez szükséges eszközök: mikroszkóp, nagyító, távcső, csíráztató edények, audiovizuális eszközök.

A levegőszennyezést járművek, fűtés megfigyelésével a zajt és a csendet. Beszélünk a veszélyeztetett állatokról és növényekről:

Bővítjük az élménynyújtást azzal, hogy alkalmanként a gyerekek szerezzenek tapasztalatokat életterüktől távol álló közegekről is.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére

- Közvetlen környezetüket ismerik, biztonságban érzik abban magukat.
- Kérdésre be tudnak mutatkozni, szüleik nevét, lakcímüket meg tudják mondani.
- Ismerik a környezetükben élő állatokat, növényeket, ismerik a róluk való gondoskodást.
- Általános tapasztalatokat szereznek az emberek, az állatok és a növények világáról életkoruknak elvárható szinten.
- Környezetükben lévő matematikai összefüggéseket felismernek, matematikai fogalmaik alapszinten a számosság tekintetében is kialakulnak.
- Tízese számkörben tudnak matematikai műveleteket végezni.
- Ismerik lakóhelyük nevezetességeit, emlékképeik alakulnak a művészeti

- alkotásokról, ismerik a múzeum látogatás magatartási szokásait
- Alakuljon ki a környezethez való pozitív érzelmi viszony, a növény- és állatfajok tisztelete, a közvetlen környezet megismerése vezethet oda hogy a gyermek egyértelműen értse ,mi a hazaszeretet , mi a magyarságtudat..
 - Ismernek hagyományokat és néphagyományokat.
 - Kialakul igényük az esztétikus természeti környezet megóvására.

A környezet téri, formai mennyiségi viszonyainak megismerése, A matematikai képességek kialakulását segítő tevékenységek

Matematikai nevelésünkkel hozzájárulunk a gyermekek személyiségének alakulásához, a képesség fejlesztéséhez, alapot biztosítva az élethosszig tartó tanuláshoz.

A környezet megismerése során a gyermekek által szerzett tapasztalatok, ismeretek matematikai jelentéssel is bírnak. Mindennapjainkban folyamatosan érik a gyerekeket matematikai tartalmú benyomások.

Az élő és élettelen valóság megismerő folyamatában fölfedezhetők azok formai és mennyiségi sajátosságai is. A gyermekek a környezetükön végzett közvetlen tevékenységek során egy életre szóló matematikai tudást, ismeretet szereznek.

Tervezzük:

- a tárgyak, személyek, halmazok összehasonlítását,
- geometriai tapasztalatszerzést, tevékenységet tükörrel,
- számfogalom kialakítását (mennyiségek összehasonlítása, tő és sorszámok),
- térbeli tájékozódást.

Célunk: olyan játékos légkörben nevelkedjenek gyermekeink, ahol a játékból fakadó matematikai problémák gondolkodásra készíteti őket, és ahol a gondolkodás élvezetes játéktevékenység számunkra.

Az óvodapedagógus feladata:

- Segítse a gyermeket a hétköznapi tárgyak, események megfigyelésében.
- Érdekes anyagokat kínáljon a további játékhoz, munkához.
- Segítse a gyermekek felfedezéseit jól megtervezett tevékenységekkel.
- Személyes érdeklődése, kíváncsisága legyen minta a gyerekek számára.

- Jellemezze a tudatos tervszerűség (logikusan szerkesztett, egymásra épülő, állandóan bővülő tapasztalatszerzési lehetőségek biztosítása).
- Tudjon „együtt gondolkodni „a gyermekkel.
- Konstruktivitást, igénylő feladatokat, problémahelyzeteket kínáljon.
- A fejlesztés a gyermek egyéni fejlődéséhez igazodjon.
- Matematikai környezetet alakítson ki a mikro és makro környezetben.
- Konkrét élményeken keresztül a matematikai nyelv fejlesztése.
- Segítse a matematikai élmények erősítését matematikai kérdésekkel.

Óvodánkban a matematikai tapasztalatszerzés kizárólag játékos formában valósul meg. Erre adódhatnak egyrészt spontán lehetőségek, melyeket a nap során, a különböző tevékenységekben érhetünk tetten, és használhatunk ki. Mondókák, versek, gyűjtögetések, kézműves tevékenységek közben, komplex módon megjelenhetnek matematikai tartalmak. Másrészt tervszerűen szervezünk

olyan játéktevékenységeket, melyben az egyes matematikai műveletek körében szerezhettek tapasztalatokat a gyermekek.

Szakmai felkészültségünk a garancia arra, hogy kellően megalapozott, egymásra épülő matematikai tapasztalatok biztos alapot nyújtanak a gyermekek számára

Fejlődési jellemzők az óvodáskor végén

- Gondolkodásának fejlettségét és probléma megoldását az – analízis – szintézis, általánosítás, összehasonlítás, konkretizálás, kiegészítés, rendezés, az összefüggések felfogása és a feladatmegtervezés területein az alábbiak jellemzik:
- Egyre gyakrabban von le következtetéseket megfigyeléseiből.
- Problémahelyzetben kis segítséggel általában egy megoldásnál többet is talál.
- Bizonyos eseményekből és folyamatokból képes következtetni arra, mi is fog történni.
- A tárgyakat fizikai tulajdonságaik szerint képes osztályozni, szívesen vesz részt becslésben, számlálásban és párosításban.
- Tudnak mérni, képesek mennyiségek összemérésére
- Eligazodnak térben, síkban
- A számneveket rendszerint jól használja
- Megjegyzi, és tapasztalatokat gyűjt a formák világából. Megmutatja a fél és egész dolgokat, észreveszi, hogy a dolgok egy része formailag összetartozik
- Játékában és különböző tevékenységei során, megfigyel ok – okozati összefüggéseket.
- Tájékozottságát jellemzi, hogy időfogalma kialakult, jól tájékozódik a napi tevékenységek egymásutániségében.
- A főfogalmak szerint azonosít tárgyakat mely fogalmak nevét többnyire helyesen, alkalmazza beszédében.

5.2.1. Ünnepeink, hagyományaink

Az ünnepekre, valókészülődés izgalmára, örömeire, az összetartozás, a közös cselekvés élményeinek átélésére mindenkinek szüksége van, ez kovácsol minket közösségé!

Fontos a gyermekek érzelmi előkészítése, hogy a gyermekek életkori sajátosságainak megfelelően, fejlettségüket figyelembe véve, részesei legyenek Nemzeti ünnepünk, március 15.-e megünneplésének.

A hagyományokat évszakokhoz és az ünnepekhez kapcsolva ismertetjük meg . Mikulás, Advent , Karácsony, Farsang, Húsvét. Ezen alkalomra az óvónők feladata az érzelmi, hangulati előkészítés. Verssel, mesével, dallal, ajándékkal, dekoráció készítésével készülünk az ünnepekre. Fontosnak tartjuk, erősíteni gyermekekben az összetartozás érzését, a közös élmény erejét. Az adventi időszakban fokozottan érvényesül a családok bevonása, a hagyományos karácsonyi készülődés tevékenységei során.

Munkadélután keretében közös ajándék készítésre, van lehetőség a családok bevonásával.

Hagyománnyá vált, hogy mikuláskor a községben élő még nem óvodás gyermek is eljöhét és együtt várják a mikulást az ovisokkal. A karácsonyfát a szülőkkel közösen előző este díszítik fel az óvoda dolgozói. Az idősek karácsonyán az iskolában kis műsort adnak az ovisok a nagymamáknak, nagypapáknak. Farsangkor a szülők megnézik a gyerekek jelmezes felvonulását, műsorát.

Az édesanyák köszöntése bensőséges hangulatban, egyéni köszöntés formájában az anyuka ölében ülve délután történik. Az évváró műsort minden év június első vasárnapján adják a gyerekek, amit a szülők nagy szeretettel és érdeklődéssel várnak.

Mivel programunkban kiemelt jelentőségű a környezet megismerésére nevelés, ehhez kapcsolódó jeles napjaink: Takarítási világnapon (szeptember) közvetlen környezetünk rendbetételére fektetjük a hangsúlyt, a gyermekek életkori sajátosságainak figyelembevételével mellett.

Állatok világnapján (október) olyan programokat szervezünk, amelyek során megismerhetik az óvodában és az óvoda közvetlen környezetében élő állatokat.

Víz világnapja(március) az óvodai környezetben biztosítunk olyan programokat, ahol ismerkedhetnek a vízzel, tapasztalhatják tulajdonságait, ismereteket szerezhetnek,

elsétálunk a Balatonhoz ahol megfigyelhetik a vizet, és annak környezetét.

A Föld napja (április) sokféle közös tevékenységet kínál a szülők bevonásával. , ekkor gyarapítjuk kertünk növényeit. Tavaszi kertgondozási, udvartakarítási napot szervezünk.

Madarak és fák napja (május) alkalmával kirándulást szervezünk, ahol lehetőség nyílik a Parkban az őshonos fák, madarak, Balatononélő madarak megfigyelésére.

Programjainkban szerepel a helyi nevezetességek megismerése is: Rózsakert, Könyvtár, Múzeum, Romtemplom, Vasút és Hajó állomás, stb .

Születésnapjukon csoportközösségben köszöntjük a gyermekeket.

5. 3. Vers, mese

Az óvodai irodalmi nevelés – az anyanyelvi neveléstől elválaszthatatlan – az óvodai élet egészét átható folyamat. A mese és a vers hallgatása, mondása a kisgyermekkorban a játékkal egyenrangú természetes igénye.

A sok-sok mesélés átvezeti a gyermeket a mesetudatból a valóságtudatba, miközben fantáziája fejlődik, képzelete szárnyalhat. A sokszori mesélés alatt megéli és áthárítja a meseszereplőkre saját feszültségeit, félelmeit és örömeit. A mesének oldás szerepe van.

Célunk:

- az anyanyelv megszerettetése, az anyanyelv szépségének kifejezőképességének
- megismertetése, a beszédkultúra megalapozása
- az irodalom iránti érdeklődés felkeltése, a gyermek életkori sajátosságait
- figyelembe véve irodalmi élmények nyújtásával
- a tiszta, érthető, szabatos beszéd kialakulása és a belső képalkotás
- képességének formálása
- helyes mintaadással az anyanyelv fejlesztése, az óvodai nevelés egészén
- belül, a kapcsolatteremtés, és a kommunikációs készségek fejlesztése

Az óvodapedagógus feladatai:

- a felhasznált irodalmi anyagok igényes összeállítása
- az életkori sajátosságoknak megfelelő mesék, versek, dramatikus játékok
- megválasztásával a képességek fejlesztése a játékos megőrzésével történik,
 - örömteli élményadással
- a gyermekek nyelvi képességeinek fejlesztése
- személyiségfejlesztő hatásával a társas viszonyok alakítása a valós élet
- szerepköreinek elsajátítása játékos formában az irodalom segítségével
- rendszeres, többoldalú élményszintű átélés biztosítása, a megfelelő irodalmi
- formákkal, ezeken keresztül az érzelmi, esztétikai, értelmi fejlődés segítése
- a gyermekek mindennap halhassanak mesét, verset, s legyen lehetőségük az önálló vers és mesemondásra, saját alkotásaik megosztására

A játéktevékenység bármely percében adódhat alkalom kötetlen, néhány vagy akár csak egy gyereket érintő verselésre, mondókázásra, ölbéli játékokra. Ezek az örömteli pillanatok az egyéni bánásmód remek lehetőségei.

A mese, a vers ősi forrása az anyanyelvnek, értékeket, hagyományokat, szokásokat közvetít a gyerekeknek. Az irodalmi alkotásokat úgy válogatjuk össze, hogy azok kulturális értékeket közvetítsenek, és identitástudatuk alakulására pozitívan hatssanak.

Az irodalmi alkotások válogatásakor előtérbe helyezzük a magyar népi kultúrából megőrzött meséket, népi rigmusokat, népi játékokat, de természetesen a magyar és külföldi költők, írók, kortárs alkotók színvonalas munkáiból is kerül anyag az összeállításba. Figyelünk arra, hogy minden jelenség megfigyeléséhez, a népi hagyományok megismeréséhez legyen az óvodapedagógus tarsolyában mese, vers, mondóka.

A versek, mesék témái a természetről, az állatokról, játékról, családról szólnak. Van közöttük vidám, humoros, ringató, gyors és lassú ritmusú. (Láncmesék, verses mesék, tündérmesék, folytatásos meseregények.)

A mesék sorrendjét a terjedelem, a motívumgazdagság, az epizódok összetettsége, a szerkezeti bonyolultság foka adja meg.

A versek közül olyanokat is választunk, amelyeket szeretnénk megtanítani és olyanokat

is, amelyeket csak meghallgatásra szánunk, pl. a hangulata miatt.

Bábozásra, dramatizálásra olyan jól ismert meséket választunk, amelyek rövidek, könnyen és gyorsan kivitelezhetőek legyenek, kevés szereplősek és párbeszédre alkalmasak. A báb segítségét használjuk a bátortalan, nehezen beszélő gyerekeknél, a konfliktuskezelésnél és a párbeszéd megkönnyítésénél.

Az irodalmi élmény befogadásához fontos a meghitt hangulat. Csoportszobáinkban mesesarkokat alakítottunk ki, ahonnan a gyerekek nap folyamán bármikor elvehetnek mesekönyveket, nézegethetik azokat, kérésükre

az óvónő mesél belőle, a bábok a meséléshez szükséges kiegészítők, kellékek is a gyermekek számára elérhető helyen vannak.

A „varázsmondóka, vagy a meseszignál” megszólalása segíti a mesehallgatáshoz szükséges lelki hangulat előkészítését.

Előadásmódunkban törekszünk a szeretetteljes, érthető, könnyen követhető beszédmódra. A gyerekek életkorának, nyelvi fejlettségének érdeklődésének megfelelően beszédhelyzeteket teremtünk.

Emellett fontosnak tartjuk, hogy teret adjunk a gyermekek önállóan létrehozott, saját mesealkotásainak, hogy ötleteik felhasználásával új mesék, versek születhessenek, megtapasztalhassák az alkotás örömét, s ez által is sikerélményekhez juthassanak, bővüljön szókincsük, fejlődjön kreativitásuk és gondolkodásuk.

A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére:

- várják és igénylik a mesemondást
 - szeretnek bábozni, kedvelt időtöltésük az ismert mesék dramatizálása
 - gondolkodásuk, képzeletük, fantáziájuk, szándékos figyelmük fejlődik,
 - beszédképességük, beszédkedvük erősödik
 - képesek önálló mesemondásra, azt többnyire szöveghűen adják elő
 - az érthető, kifejező beszédképesség alapjai kialakulnak
 - élményeik elmondásával megtanulják az összefüggő beszédet
 - egyszerű meséket, történeteket képesek kitalálni, amelyeket mozgással, beszéddel megjelenítenek
 - szívesen mondanak el a természeti környezetben jelenséghez, környezeti elemhez kapcsolódó verseket
 - képesek gondolatban követni az elhangzottakat (belső képalkotás)
 - felismerik az ok-okozati összefüggéseket
 - tisztelik, és megfelelőképpen használják a könyveket
-
- megfelelő szókincsük van
 - tisztában vannak az időbeliség fogalmával
 - megfelelő ideig tudják figyelmüket ugyanarra összpontosítani.

5.4. Ének, zene, énekes-játék, gyermektánc

A zenei nevelés hatással van a gyermeki személyiség sokoldalú fejlődésére mind testi szellemi, lelki vonatkozásban.

Célunk:

A zene megszerettetése, nemzeti népi kultúránk megőrzése a népi mondókákon, dalos játékon keresztül, fejlesztve a gyermekek zenei hallását, ritmusérzékét, zenei emlékezetét, törekedve a tiszta éneklésre.

Zenei élményeken keresztül a népzenei és néptánc hagyományok csírái, mint az anyanyelv beépüljön a gyermekek mindennapjaiba.

Az óvodapedagógus feladatai:

- a zenei anyag igényes (Zenei forrásanyagunk: Ének-zene az óvodában (Forrai Katalin), Zenehallgatás az óvodában (Törzsök Béla), Magyar népi gyermekjátékok) összeállítása, mely megfelel az életkori sajátosságoknak, fejlettségi szintnek
- gyermekek képességeinek, fejlettségének megfelelő szöveges és énekes népi gyermekjátékok közül válogatunk az ölbeli játéktól különféle népi mondókákon át a bonyolult szerkezetű népi játékokig
- zenehallgatás anyagának megválasztásánál figyelembe vesszük a nemzeti vagy etnikai kisebbségű gyermek nevelése esetén a hovatartozását, kultúráját közvetítjük a zenén keresztül a csoport többi tagjainak
- esztétikai élmény nyújtása
- a zene iránti érdeklődés felkeltése
- az éneklés, énekes játékok megkedveltetése
- a gyermek érzelmeinek kifejezhetősége énekekkel-zenével
- valamint a zenei képességek fejlesztése, zenei ízlésformálás, gátlásoldás.
- élménynyújtó közös ének-zenei tevékenységek biztosítása, melynek során a gyermekek felfedezik a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömét.

A fejlesztés tartalma a korosztályoknak megfelelően:

Dalanyagból, mondókákból, zenehallgatási anyagból, a magas-mély hangok megkülönböztetéséből, dallam-ritmus visszaéneklésből, halk-hangos fogalompár megértéséből, egyenletes lüktetés – dallammotívumokból, ritmusmotívumokból áll.

Az óvónők számára kiváló ének-zenei gyűjtemények állnak rendelkezésre, amelyek nagy része Kodály Zoltán útmutatásai alapján készültek Forrai Katalin összeállításában.

Az ének-zenei élmények a gyermek életében sokféle spontán és szervezett formában vannak jelen.

Hallásfejlesztés

Elsődleges területe az éneklési készség fejlesztése. Az éneklési készség fejlesztése óvodánkban a gyermekek utánzási vágyán alapszik. Hallás után tanítjuk a dalokat, dalosjátékokat. A gyakorlásnak, az ismétlésnek kiemelt szerepe van. Az éneklési készség fejlesztésénél fontosnak tartjuk a megfelelő hangterjedelmű dalok választását, a megfelelő hangmagasságban kezdett tiszta óvónői éneket. Ezzel szoros összefüggésben van az éneklési kedv felkeltése és ébrentartása. A megfelelő érzelmi alapozás a kezdőhang átvételét és a bátor, egyéni éneklés felvállalását segíti.

A hallásészlelés fejlesztését célozza a környezet zörejeinek felismerése, egymás hangjának megismerése, melyből alakítható a magas és mély hangok, valamint a halkhangos hangok felismerése.

Ritmusérzék-fejlesztés

Fontos, hogy már az óvodában kialakítsuk a ritmus, a lüktetés érzékelését és az óvodai évek végére a gyermekekben automatizáljuk azt. A lüktetés adja az alapot a további ritmusmotívumok elsajátításának, a tempókülönbségek érzékelésének. A ritmusérzék fejlesztése szorosan a mozgáshoz kapcsolódik, koordinálja azt.

Mozgásfejlesztés

A dalok, dalos játékok ritmusa, dallama spontán módon is mozgásra ösztönzi a gyermekeket. A zenei tevékenységen belül a szép mozgás kialakítása szerves része a készség-képességfejlesztésnek. Az egyenletes szép járás, a dalosjátékok mozgássorai alapozzák a későbbi tánclépéseket, egyedi formában segítik a mozgás összerendezettségének kialakulását. Fontos kiemelni, hogy a zenéhez kapcsolódó mozgás, a közös játék érzelmi töltése igen erős, a gyermekekhez közelálló élménye semmi mással nem pótolható.

Zenehallgatás

Alapelvünk, hogy minél több élő ének és hangszeres furulya előadást halljanak a gyerekek óvónőiktől, mert a zene mindig közvetlen érzelmeket kelt, ami a gyermekek cselekedeteit befolyásolja. A zene művészi hatásán keresztül az érzelmi nevelés egyik leghatásosabb eszköze, fejleszti az emocionális részvételt, az érzékenységet, a fogékonyságot. Ezért az éneklésre, zenélésre, zenehallgatásra a nap bármely szakaszában találjuk meg a megfelelő alkalmat, és éljük pozitív nevelő hatásával.

A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére

- Vissza tud tapsolni szöveges ritmusmotívumokat.
- A bemutatott élőzenét, népdalokat, műzenei szemelvényeket, más népek gyermekdalait figyelmesen hallgatja.
- Szeret énekelni, mondókázni, egyedül is kezdeményez énekes játékot.
- Egyéni képességeihez mérten igyekszik tisztán, szép szövegkiejtéssel énekelni, mondókázni.
- Érzékeli, felismeri, érti a zenei fogalompárokat, azokat képes mozgással, énekléssel alkalmazni.
- Érzékeny a környezet és a természet hangjaira, figyelni és megkülönbözteti a hangszínek finom eltéréseit, zörejt és beszédhangon egyaránt.
- Képes belső hallás alapján dalok, mondókák ritmusának hangoztatására.
- Meg tudja különböztetni az egyenletes löktetést a dal ritmusától, a különbséget kifejezi cselekvéssel, énekkel, mozgással.
- Érzékeli a tempókülönbséget, azt mozgással is be tudja mutatni.
- A tempókülönbséget összekapcsolja más zenei fogalompárokkal.
- Koordinált a mozgása önmagához és a csoporthoz képest is.
- Ismeri az egyszerű játékos, táncos mozgásokat és képes ezt önmagához viszonyítva esztétikusan kivitelezni.
- A ritmusjátékos hangszereket ismeri, képes azokon löktetést, ritmust, motívum hangsúlyt hangoztatni.
- Szeret és tud mozgásokat utánózni.
- Szeret kitalálni dallamot, mozgást, ritmust, játékot.

5. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

Célunk:

A természeti és társadalmi környezet részeként és vele kölcsönhatásban élő gyermeket képessé tenni az őt körülvevő külső, illetve fantáziájában élő belső világ szabad, képi és térbeli /plasztikus/ kifejezése.

A gyermek tér, szín, formaképzetének gazdagítása, esztétikai érzékenységének, nyitottságának, igényességének alakítása.

Vizuális tevékenységek során a gyermekek találkoznak azzal a lehetőséggel, hogy érzelmeiket, hangulataikat mily módon lehet megjeleníteni és megörökíteni, ezáltal

tükröződhesen kreativitásuk, egyéniségük. Esztétikai érzékük fejlesztése jó alap ízlésük és igényességük kialakításához.

A gyermekre a vizuális és pszichés ingerek is folyamatosan hatnak. Meg kell teremtenünk hát a folyamatos önkifejezés lehetőségét is az egészséges személyiségfejlődés érdekében. Az óvodai ábrázoló, alkotó, önkifejező tevékenység lehetősége minden nap és a nap minden szakában jelen van. Ennek, mint kommunikációs formának – a segítségével az óvónő mind alaposabban megismerteti a gyermeket, az őt foglalkoztató gondolatokat, örömeit, bánatát, félelmeit, jellemének alakulását. Ennek alapján differenciáltan segíthető a személyiség alakulása, ebben a folyamatban formálódik a gyermek viszonya a környezetéhez.

Az óvodapedagógus feladatai:

- feltételek megteremtése a tevékenységhez – tárgyi feltételek: hely, idő, eszköz biztosítása
- motiváció- a vizuális tevékenység iránti vágy felkeltése előzetes érzelmi, hangulati, élményi megteremtése
- mindazon képességek fejlesztése, amelyek birtokában a gyermek önmaga is képes alkotni. Képes a mások alkotásaiban is gyönyörködni, illetve arról a maga érzéseit, véleményét elmondani.
- a differenciált fejlesztés biztosítja a sikerélmény lehetőségét, az alkotás örömét, ami önmagában hordozza a motivációt.
- kezdeményező, kreatív magatartás kifejlődésének segítése
- vizuális tapasztalatok nyújtása az egyéni fejlettségnek megfelelően a „belső képek” gazdagításának érdekében
- szín- és formavilág gazdagítása
- kézmozgások finomítása
- egyszerű munkafogások és eszközök használatának elsajátíttatása
- a rajzolás, mintázás és kézi munka különböző technikai alapelemeivel és eljárásaival megismertetés
- íráshoz szükséges finommotorika
- szem –kéz koordináció fejlesztése
- felfedeztetni a gyermekekkel a természet alkotásait
- megismertetni a gyermekekkel az ábrázolás különböző fajtáit: képalakítás, festés, mintázás, rajzolás, építés, díszítés
- megismertetni a gyermekekkel, a természet adta és az ember által készített műalkotásokat
- rácsodálkozni a népművészet természetes anyagokat felhasználó természet közeli alkotásaira – ezeket a maguk valóságos környezetében megcsodálni, - ha lehetőség van rá / kiállítások, Múzeum, tárlatlátogatások)
- az alkotásra való igény kialakítása a gyermekben az utánzástól az önálló alkotásig tartó folyamatban és azon túl is
- a gyermek belső képeinek gazdagításával hozzájárulni a személyiség harmonikus kiteljesedéséhez, hogy képessé váljon az aktív önkifejezésre, az esztétikai élmények befogadására

Ábrázolás, festés, mintázás, kézimunka a mindennapokban

Termeink tágasak, világosak, lehetőségeink adottak az alkotó tevékenységhez szükséges és megfelelő hely kialakítására, ahol a mozgó játszócsoportoktól védett az alkotók köre. Az ablakon kitekintve inspiráló, környezet az ősfás, udvarunk tárul a szemünk elé, szemnek és léleknek megnyugtató harmonikus háttérrel biztosítva az alkotáshoz.

- törekszünk az eszközök kiválasztásánál a praktikum a célszerűség, az esztétikum és a méret optimális harmóniájának megteremtésére
- a munkaasztalt úgy alakítjuk ki, hogy a körülötte ülők kényelmesen elférjenek, és közel legyenek a szükséges eszközöket tároló helyekhez
- praktikus, polcos, tároló helyeken mindig ugyanazon a helyen találják meg a gyerekek az eszközöket
- rendkívül fontosnak tartjuk, hogy természetes fény világítsa meg az alkotóhelyeket, ezért az ablak közelében helyezük el
- mindig elegendő időt biztosítunk a nyugodt, elmélyült alkotómunkára és mindig rendelkezésre áll a folytatás lehetősége is
- a nap folyamán hozzáférhetnek az eszközökhöz a szabad játékban, akár az udvari tartózkodás közben, a szabadban is alkothatnak kedvük szerint
- az eszközök biztonságos kezelését egyénileg tanítjuk meg, sajátíttatjuk el és ezt a későbbiekben is folyamatosan figyelemmel, kísérjük
- megtanítjuk, hogyan kell látni és nemcsak nézni. Az élményekhez, amit látunk hangokat, történeteket, illatokat, érzéseket társíthatunk
- a komplex élményt változatosan láttatjuk meg, egy adott témát többféle technikával elevenítünk meg, és amikor lehet, igyekszünk természetes anyagokat felhasználni
- a gyerekek maguk is és együtt is gyűjtünk terméseket, természetünk kincsei alkotásra serkentenek
- a természet alkotta formákba „belelátjuk” a saját alkotásainkat. Kavicsból lesz halacska, falevélből mozaikkép, gesztenyeburokból süni, tobozból mókus
- a természetsarokban rendezzük az általunk gyűjtött bogyókat, ágakat, terméseket és az egyes kompozíciókhoz felhasználjuk azokat
- közvetlen környezetünk, udvarunk minden évszakban kínál felfedezni, gyönyörködni valót. A homok, a hó, a rügysző ág, a száraz falevél megannyi csodát rejt, fantáziánk végtelen

Hagyjuk kibontakozni a gyermekek fantáziáját, alkotási vágyát, témajavaslatokkal tesszük változatossá az ábrázoló tevékenységet. A mesékhez, történetekhez illusztrációkat készítünk, de az elkészült munkákhoz is kerekítünk meséket, történeteket, amelyeket folyamatosan „kiállítjuk” a csoportszoba öltözőjében.

Biztosítjuk a szülők számára, hogy megnézhessek gyermekeik alkotásait és haza is vihessék azokat.

Minden lehetőséget megragadunk a pályázatokon való részvételre és nagy büszkeséggel tesszük közzé a nyertesek oklevelét.

A pályázatokra való készülés mindig nagy izgalommal telik, rendkívüli, különleges motivációt rejt magában.

A gyermek fejlődési üteme életkoronként és egyénenként jelentős eltérést mutathat. Az egyes gyermekeket differenciáltan, önmaguk képességeihez és egyéni fejlettségi szintjükhöz mérten fejlesztjük tovább. A koronkénti várható fejlődési szinten teljes egészében átjárhatóak. A tevékenységeket, azok különféle nehézségi fokozatait az egyén igényeihez mérten ajánljuk fel.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

- téri orientáció vonatkozásában: A finom és makro- mozgás összerendezett, téri orientációja jó.
- ceruza fogása megfelelő, szem-kéz koordinációja összehangolt.
- képes az emberábrázolásra, amely felismerhető és kellő részletezettséggel jelenik meg
- gondosan kezeli az ábrázolási eszközöket
- szabad játék közben önállóan, egyéni ötletek felhasználásával, fest, kézimunkázik, rajzol
- téralakításban nehézség nélkül vesz részt, oldalisága kialakult.
- képesek tárgyakat, személyeket, történéseket felismerhetően ábrázolni, egyéni módon megjeleníteni.
- örülnek az egyéni és közös alkotásoknak.
- szívesen készítenek ajándéktárgyakat.
- rácsodálkoznak környezetük esztétikus elemeire.

5. 6. Mozgás

Az egészséges életmód kialakulásának egyik elengedhetetlen feltétele a mozgás, mely nagyban hozzájárul a gyermekek ideális testi és szellemi fejlődéséhez. Fontos szerepe van az egészség megőrzésében, megóvásában. Felerősíti és kiegészíti a gondozás és az egészséges életmódra nevelés hatását

Célunk:

A kötelező és a mindennapos testnevelés segítségével az óvodai nevelés folyamatában a gyerekek egészséges test- és mozgásfejlesztése útján szolgálja személyiségük sokoldalú fejlődését.

Az óvodapedagógus feladatai:

- A gyermekek természetes mozgáskedvének megőrzése, a mozgás megszerettetése.
- A feltételek megteremtése (jó levegő, tiszta környezet, korszerű eszközök stb.);
- A mozgáson keresztül értelmi és szociális képességek fejlesztése, társra való odafigyelés képessége.
- Középpontban a tartásjavítás és a mozgásügyesség fejlesztés (prevenciós szemlélet).
- Képességfejlesztés a gyermekkor mozgásfejlődési jellemzőinek figyelembevételével.
- Inger gazdag környezet biztosításával, sokoldalú és megfelelő intenzitású fejlesztés (mennyiség és minőség összhangjával).
- Koordinációs képességek: a két test fél mozgásának összerendezése, a testtudat fejlesztése (testkép és testfogalom, testséma), az alakmozgások koordinációjának javítása, valamint a szem – kéz koordináció.
- A mindennapi, levegőn történő szabad mozgás biztosítása.
- játékban gazdag, egyéni képességeket figyelembe vevő tevékenységek biztosítása
- A szükséges és elégséges szabályok megtanítása és betartatása;
- Az eszközök és tevékenységek kiválasztásánál a gyermekek életkorához, fejlettségéhez és a csoport összetételéhez való igazodás
- Életkornak megfelelő terhelés, állóképesség fejlesztése.
- Mozgásfejlesztés (nagy és finommozgások alakítása)
- Térészlelés fejlesztése (alapvető térirányok megismerése, saját testének közvetítésével térirányok, térbeli viszonyok, jobb-bal oldal)
- Testrészek megismertetése, testséma ismerete „oldalíság” alakítása
- Verbális fejlesztés a motoros feladatok végzése közben (térbeli viszonyok, irányok helyzetek, időbeli sorrendiség megismerése, alkalmazása)

A tevékenységben gyermekek jó hangulatban örömmel vegyenek részt, alakuljon ki az egészséges versenyszellem, az egymásra odafigyelés

- Biztosítjuk a gyermekek megfelelő terhelését, az aktivitás szintek változtatásával, az ily módon kiváltott fizikai aktivitás előhívja és erősíti a szellemi aktivitást
- A légző-, keringési-, csont-, és izomrendszer tejesítő képességének növelése, figyelemmel a mozgásfejlődés lépcsőfokaira.
- A társas kapcsolatok alakítása alkalmazkodóképesség fejlesztése

Módszertani alapelveink:

- Az óvodapedagógus törekedjen a mozgáskedv fenntartására, a mozgásigény kielégítésére, a mozgás megszerettetésére.
- A mozgásfejlesztést a játékosság hassa át.
- A használt szakkifejezések a gyerekek értelmi fejlettségéhez, szókincséhez igazodjanak.
- Tartsa szem előtt a gyerek egészségi állapotát, az egyes gyerek terhelhetőségét

- Differenciált feladatadással tegye lehetővé, hogy minden gyermek sikerélményhez jusson, és egyéni tempójában fejlődhessen. Segítsen a bátortalanabb, „ügyetlenebb” gyerekeknek, hogy emiatt ne kerüljön társai előtt kellemetlen helyzetbe.
- A közös mozgás elősegíti a társas kapcsolatok alakulását. Fejlődik az önuralom, a tolerancia, az együttműködés képessége, az akarat. Kialakít egy egészséges versenyszellemet.
- A zenére végzet gyakorlatokat beépíti, hogy minél harmonikusabb, összerendezettebb és esztétikusabb legyen a gyermek mozgása.

Munkánk során arra törekszünk, hogy a gyermekek minél sokrétűbb mozgásformákkal ismerkedjenek meg. A mozgás öröm legyen a számukra, s ezt az örömforrást az egész nap folyamán biztosítjuk számukra. A mozgáslehetőségek kötött és kötetlen formában valósítjuk meg a játék során, az udvari életben, a mindennapos testnevelési foglalkozásokon, valamint kirándulásokon és terepgyakorlatokon. A mozgásfejlesztésünk az egész személyiség fejlesztésére irányul, s változatos tevékenységek sorozatában valósul meg, hatására kialakul a térben való tájékozódás, a helyzetfelismerés, a térben való tájékozódás, kedvezően alakítja a döntés és az alkalmazkodóképesség kialakulását és fejlődését, valamint a személyiség akaratit tényezőinek alakulását.

A mozgásfejlesztés lehetőségei óvodánkban: (melyet kötött és kötetlen formában az óvodapedagógus szervezi, kezdeményezi)

- Testnevelés foglalkozás
- Mindennapos testnevelés
- Szabadidős sporttevékenységek
- Mozgásos játékok a teremben, vagy a szabadban (eszközzel, vagy eszköz nélkül)
- Egyéb mozgásos tevékenység: tánc, énekes körjáték, „munkavégzés”, séta, kirándulás,
- Téli játék (szánkózás, hógolyózás)

Ennek érdekében:

- napirendet úgy állítjuk össze, hogy legyen idő a különféle mozgástevékenységekre az egész nap folyamán;
- a csoportszobában védett helyet biztosítunk a folyamatos testmozgásra;
- a mozgásfejlesztést elősegítő eszközök folyamatosan a gyermekek rendelkezésére álljanak;
- megtanítjuk a nagyobb mozgásigényű gyermekeket az alkalmazkodásra, más szokásainak az elfogadására

Testnevelési foglalkozás:

Hetente 1 alkalommal kerül megszervezésre, mindig ugyanazon a napon, heti rendben rögzített időpontokban a nagyobb teremben vagy az udvaron. Időtartama a gyermekek fejlettségétől függően 15-40 percig tart. Eltérés a mindennapos testneveléshez képest a foglalkozások anyagában van. Kiemelt jelentőségűek a főgyakorlatok, amelyeknek anyaga a mindennapi testnevelések során megismert mozgások kombinációja. Ezeket a gyakorlatokat minden gyermek egy időben, egyszerre végzi, de mindenki saját fejlettségi szintjén. A gyakorlatlanabbaknak lehetőségük van arra, hogy a fejlettebb társaikat utánozzák.

- Körültekintően megtervezzük, szervezzük az életkornak megfelelő mozgásanyagot.
- A mozgásfejlesztés feladatainak megvalósításához az óvodapedagógus teremti meg (előkészíti) a feltételeket, (tornaszor, kéziszor, ruházat) balesetmentes környezetet biztosít.
- A mozgások irányát mindig pontosan meghatározza az óvodapedagógus, szabályt röviden, lényegre törően ismerteti, rögzíti, bemutatás- bemutatással segíti megérteni.
- A gyerekek átöltöznek kényelmes tornaruhába és tornacipőbe
- áprilistól-októberig terasz és füves udvar is használható (időjárástól függően) tornázásra
- Óvodánk sokféle eszközzel felszerelt (greiswald-pad, szőnyegek, karikák, szalagok, babzsákok, botok, lépegetők, padok, labdák, stb.)
- Intenzív mozgás és „pihenés”(lazítás) , regenerálódás (néhány perc) egyensúlyának biztosítása
- A foglalkozás közben folyamatosan gondoskodunk a légcseréről, foglalkozás után kezét, arcot mosat a gyerekekkel.

Mindennapos testnevelés

Naponta egyszer kerül megszervezésre a délelőtti folyamán. Időtartama a gyermekek fejlettségétől függően 5-20 percig terjed. A frissítő testnevelés középpontjában a mozgásos játékok állnak és kiegészülnek a gimnasztikai gyakorlatokkal, és a kézi szerek megismerésével.

Jellemzői:

- felfrissíti, edzi a gyermekeket;
- elősegíti a testi képességeik fejlődését;
- itt sajátítják el az új gimnasztikai gyakorlatokat, mozgásformákat;
- itt tanulják meg az új, mozgásos játékokat;

- előkészíti a kötelező foglalkozásokat.
- az óvodapedagógus naponta egyszer szervezi, általában délelőtt, fejlettségi szinttől függően 8-10 percig.
- központban a mozgásos játék, zenés torna, „lúdtalp torna”, tartásjavítás áll.
- rendszeres és kellemes légkörben végzett mozgás a gyerekek természetes igényévé válik, végül beépül szokásrendszerükbe.

Szabadidős sporttevékenység

Fontos, hogy a nyári időszakban is álljon rendelkezésükre a gyerekeknek minden olyan sporteszköz, amely a mozgásvágyát erősíti.

Eszközök adta lehetőségek kihasználása (csúszda, mászóka) akadálypálya kialakítása a gyermekek aktív, fantáziadús közreműködésével.

A mindennapokban és a jeles óvodai napokhoz köthető kötetlen mozgásfeltételek biztosítása, tánc, énekes-körjáték, munkával kapcsolatos mozgások. Ebben az óvodapedagógus ösztönöz, színesít, eszközt ad.

Miután a mozgás belső igényből fakad, ebben a korban nagyon fontosnak tartjuk, hogy gyermekeink sokat tartózkodjanak a szabadban. Minden gyermek találja meg a fejlettségének, érdeklődésének, temperamentumának legjobban megfelelő mozgásos tevékenységet.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

- Növekszik teljesítőképességük, bővül mozgástapasztalatuk
- Cselekvőképességük gyors, mozgásukban kitartóak.
- Tér és időbeli tájékozódó képességük fejlett.
- Fejlett mozgásemlekezetük, képesek mozgások felidézésére.
- Egyéni, csoportos, sor- és váltóversenyt játszanak az óvodapedagógussal, a szabályok pontos betartása mellett.
- Szókincsük bővül, az óvodapedagógus által használt szakkifejezéseket megértik, és megfelelően alkalmazni is tudják.
- Alakuljon ki a gyermek önbizalma, fejlődjön önértékelése
- Váljanak képessé korának megfelelő nagy- és finom mozgások elvégzésére
- Alakuljon ki testsémájuk
- Váljanak edzetté
- Alakuljon ki a gyermekek harmonikus összerendezett, koordinált mozgása, szem- kéz, szem- láb összerendezett, célszerű, együttes mozgása
- Alakuljon ki oldaliságuk, ritmikus mozgásuk
- Hozzájárul a gyermeki szervezet növekedéséhez, teherbíró, ellenálló képességéhez és kedvezően befolyásolja az egyes szervek teljesítőképességét.

5. 7. Munka jellegű tevékenységek

Célunk:

A munka a tapasztalatszerzés, az együttműködés képességének, a céltudatosságnak, az önállóságnak és az önfegyelmnek az alakítója, ugyanakkor, fejleszti a gyermekek mozgás és kontaktusteremtő képességét, számtalan ismeretet közvetít és szocializál.

Az óvodapedagógus feladatai:

- A gyermek fejlettségéhez igazított munka jellegű tevékenységek alkalmazása
- megismertetni a gyermekkel az adott tevékenység eszközeit, ésszerű használatát, fogásait, sorrendjét
- megteremteni az önálló munkavégzés lehetőségeit
- az egyes munkafajták fokozatos bevezetése
- a munka állandóságának és folyamatosságának biztosítása
- a gyermek egyéni sajátosságainak, fejlettségének figyelembe vétele, és ennek megfelelő feladatadás, és értékelés (amely konkrét, reális, vagyis a gyermeknek saját magához mérten fejlesztő legyen)
- eszközök balesetmentes használatának megtanítása, szokások, szabályok kialakítása
- a személyiség fejlesztése az örömmel elvégzett tevékenység által
- esztétikai, erkölcsi érzék fejlesztése a pontos, alapos munkavégzés igényének kialakítása által
- Érzelmi nevelés az elvégzett munka iránt érzett öröm által.

Az óvodai munka a szervezett tanulás előfutára, amelyben a teljesítmény szerepe meghatározó. Az addig vezető út pontos szabályait be kell tartani az eredmény érdekében, nem lehet abbahagyni félúton, mert akkor nem jön létre a produktum.

A gyermekek képesek legyenek a kívülről (kérés, segítség, megbízás teljesítés) és belülről (önként vállalt) jövő igényeknek megfelelően lehetőségekhez, fejlettségükhöz képest önállóan ellátni a saját személyükkel kapcsolatos, a közösségért végzett és az alkalmi jellegű munkatevékenységet.

Szívesen végezzék el ezeket, a munkákat. Ismerjék fel ezek fontosságát, hasznos voltát. Ezáltal fejlődjön közösségi magatartásuk, önállóságuk, erkölcsi érzékük, kreativitásuk.

A munka a személyiségfejlesztés tevékenységi formája és eszköze. A gyermek az önmagára vonatkozó (önkiszolgáló) tevékenységek során eljut a társakért, a csoport érdekében végzett munkáig. A gyermeki munka mozgatórugója a gyermek aktivitási vágya és a felnőtt megerősítő, dicsérő értékelése. Az óvónővel kialakult érzelmi

kapcsolat ösztönzi őket a munkajellegű tevékenység céltudatos elvégzésére, s játéknak éli meg, még akkor is, ha az konkrét feladatra irányul, s a felnőtt fogalmi szerint munkát végez.

Mindegyik munkafajtánál mintát adunk az eszközök használatához és a munkafázisok sorrendiségének megismeréséhez. Segítünk, hogy gyermekeink minél többször át tudják élni a munka örömét, a célért vállalt erőfeszítés szépségét, nehézségét. Értékelésünk buzdító, megerősítő, hogy gyermekekben pozitív viszony alakuljon ki a rendszeres munkavégzéshez.

Felnőtt segítségével ismerkednek a munkafolyamatokkal. Ügyelünk arra, hogy minden gyermeknek legyen feladata, de egyiket sem terheljük túl szem előtt tartva az egyéni eltéréseket, életkori sajátosságokat.

Próbáljuk bevonni a gátlásos, visszahúzódó gyerekeket a tevékenységekbe dicsérettel, buzdítással. Megbeszéljük a szülőkkel, hogy lehetőség szerint is adjanak feladatot a gyerekeknek, közösen tudjuk önbizalmukat fejleszteni. Példamutatással, pozitív értékeléssel igyekszünk elérni, hogy játékaikra vigyázzanak, környezetük rendjére odafigyeljenek.

A munkajellegű tevékenységek többsége is a játékból bontakozik ki, s a gyermekjátékként éli meg és örömmel végzi, ha a körülötte lévő felnőttek helyesen motiválják és irányítják őket.

A gyermek csak akkor végzi szívesen a munkát, ha az sikerélményhez is juttatja, ezért fontos, hogy egyéni fejlettségének megfelelő munkafeladat elé állítsuk, s ennek megfelelően reálisan értékeljük.

A munka alapvető feltételei, irányításának alapelvei:

- Megfelelő munkaeszközök (célszerűség, méret, anyag stb..) rendben tartása, hozzáférhető helyen tartva, ahonnan a gyerekek el tudják venni, majd helyére tudják tenni.
- elegendő idő a munka elvégzésére, úgy, hogy közben a gyerekeknek ne kelljen egymásra várniuk
- Megfelelő helyet biztosítunk az adott feladat kényelmese, másokat nem akadályozva legyen elvégezhető
- Légkör nyugodt, békés hangulatban a gyerekek önállóan tevékenykedjenek, de bármikor legyen lehetőségük egymástól vagy a felnőttől segítséget kérni.
- Az egyes munkafajtákat fokozatosan kell bevezetni, a munkafogásokat egyenként kell bemutatni, gyakorolni a munka mennyiségét fokozatosan az egyén fejlettségi szintjéhez mérten kell növelni.

- Minden értékeljük a gyerek munkáját. A munkafeladatot soha nem adjuk büntetesként, sőt inkább jutalom, kitüntetés, ha egy-egy feladatot nyugodtan, bizalommal bízhatunk a gyerekre.
- Eleinte az elvégzett tevékenység feletti közös öröm domináljon feltétlenül, majd az ismeretek pontosabbá válásával a készségek fejlődése során, lassan ki kell alakítani a követelményeket.
- Fogadjuk el, hogy minden gyereknek lehet „kedvenc” munkája, amit szívesen végez, amiben esetleg ügyesebb, mint a többiek, így e munka gyakori végzése fokozott sikerélményhez juttatja.

Munka jellegű tevékenységek fajtái:

- Önkiszolgálás: testápolás, étkezés, öltözködés
- Közösségért végzett tevékenységek
- Környezet rendjének megőrzése
- Alkalomszerű munkák (növényápolás.)
- Kisebbségek segítése

Önkiszolgálás:

Az önkiszolgáló munka az óvodai élet egészét átszövi. Az önkiszolgáló munka korcsoportra bontott tervezését, fejlődését, az óvónő feladatait a csoport szokás-szabályrendszere tartalmazza

Pedagógiai szempontból az önkiszolgáló munka gyermekeink preferált tevékenysége, mivel a szokások hosszú folyamatban, sokszori, hasonló körülmények közötti gyakorlással szilárdulnak meg.

Részterületei:

- testápolás
- öltözködés
- étkezés
- a környezet rendjének megőrzése

A közösségért végzett tevékenységek:

- Az aktuális eseményekhez természetesen igazodó munkatevékenységek: ünnepi előkészületek,
- Naposi munka

A naposi munka vállalására az önkéntesség a jellemző, vonzóvá a tevékenységen kívül a jelképek teszik (kötény stb.) A naposok kiválasztásának a módját, a gyermekek

tevékenységsorát, s a tőlük elvárható viselkedést a "Csoport szokás- és szabályrendszere" című fejezet részletesen tartalmazza.

A csoportra vonatkozó elvárások:

- A napos legyen figyelemmel társai szokásaira, igényeire.
- A naposi munka nem kötelező, inkább jutalom.
- A naposok önmaguk közt munkamegosztást szervezhetnek.

Alkalomszerű megbízások a napi étellel kapcsolatban

egy része időről időre szabályosan ismétlődik, tehát tervezhető, másik része esetleges. Végezheti az egész csoport egyidejűleg vagy megbízatásként egyes gyerekek teljesítik. Segítenek a gyerekek az ünnepek előkészületeiben, a teremrendezésben, ajándékkészítésben. Az alkalomszerű munkák szervezésénél teret adunk a gyermeki kreativitásnak, serkentjük őket ötleteik elmondására, megvalósítására. Vegyes életkorú csoportban a munkajellegű feladatok fejlettség szerint megoszlanak, ugyanakkor a nagyobbak jó példája ösztönzőleg hat a kisebbekre csoporton belül.

A felnőtteknek nyújtott személyes segítség

Az önként felajánlott segítő közreműködés során a gyerek érezze meg: „így hamarabb készül el valami.”

A környezet gondozásában való részvétel: a tisztaság, a rend, a szép környezet, a jó közérzetünket elősegíti. Az ebben való közreműködés biztonságérzetet, önbizalmat nyújt a gyerekeknek.

Ide tartoznak az élősarok, virágok gondozása, kerti munka (az óvoda udvarán kialakított veteményes folyamatos gondozása), évszakhoz kötött udvari munkák (levélsöprés, lenyírt fű összegereblyézése, hólapátolás, stb.).

Minden tevékenység szervezésében van egy ésszerű rend, amit munkával teremtünk meg. A természet változásaihoz igazodó, azt védő tevékenységek, természetes módon kapcsolódnak a napi életrendbe és hassák át a csoport szemléletét. Az állandó és az alkalomszerű tennivalókat a csoport terveiben kell megjeleníteni: növény gondozás, udvartakarítás, hólapátolás, zöldségpalánták ültetése.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

- Az önkiszolgáló tevékenységeket teljes önállósággal végzik
- Környezetük rendjére, ezen belül saját holmijukra és azok rendezettségére ügyelnek
- Alkalomszerű feladatokat szívesen vállalnak.
- Naposságot szívesen vállalnak, az ezzel járó feladatokat pozitív értékelés hatására önállóan, igényesen végezi, ízlésesen terítnek..

- A szervezett munkatevékenység által kialakul a gyermekben a felelősségérzet, fegyelmezettség, következetesség,
- Tanulják meg értékelni és megbecsülni a felnőttek, szüleik és társaik munkáját.
- Szerezzenek tapasztalatokat a környezetükről, az anyagok minőségéről, az eszközök használatáról.
- Önállóan, örömmel, felelősséggel végezzék a rájuk bízott munkákat.
- Maguk tartsák számon a sorra kerülő feladatokat.
- Tudatosan és biztonságosan használják a munkaeszközöket.
- Szükség szerint segítsenek a rászoruló társaiknak.
- Vegyék észre a kooperáció fontosságát.
- Alakuljon ki a közösségi magatartásuk (egymás segítése, kötelesség teljesítése, felelősség vállalása).
- Fejlődjön ki testi és lelki kitartásuk.
- Becsüljék meg és óvják a természeti és társadalmi környezetet.
- Pozitív hozzáállás és boldogság érzés alakuljon ki az egyedül, illetve a közösségért végzett munka eredményeként.
- Növekedjen a teljesítőképességük, kitartásuk, állóképességük és mozgás tapasztalatuk.
- Gyorsuljon fel a döntési és cselekvőképességük, bátorságuk (kihívások vállalása).
- Ösztönösen és tudatosan gyarapítsák a munka jellegű tevékenységből származó sikerélményüket.

5. 8. A tevékenységekben megvalósuló tanulás

Programunkban a tanulást szélesen értelmezzük. Mindenféle tapasztalatszerzést tanulásnak tekintünk. Minden olyan tevékenységet magába foglal, amely a képességek fejlődését és a személyiség gazdagodását eredményezi.

A tanulás nem önálló tevékenységforma, hanem az óvoda mindennapjainak tevékenységei során szerzett tapasztalatok, élmények, benyomások, ismeretek összességének, képességfejlesztő, személyiségformáló folyamata. Elsődleges színtere a játék, hiszen játék közben, játékosan szinte észrevétlenül, teljesen önként, örömmel tanul a kisgyerek.

A tanulás feltétele a gyermek cselekvő aktivitása. A gyermeket tevékenységi vágya ösztönzi a cselekvésre, ezáltal tapasztalatokat szerez, s közben minden pillanatban újabb és újabb felfedezéseket tesz, azaz tanul.

A tevékenység **célja**: gyermekeink készségének és képességének fejlesztése, melyek révén az érzelmileg motivált cselekvő gondolkodás szintjéről a gyermek eljusson a

fogalmi gondolkodás szintjére, hogy egy időben egyszerre kevesebb, de minőségben és használhatóságban mégis több ismerethez segítsük hozzá a gyermeket.

A gyerekek saját kis világukban, személyes kapcsolataik közegében szereznek legtöbb tapasztalatot, élményt. Az érzelmileg átélt élethelyzetek csak akkor tanítanak, ha van kivel megosztani a tapasztalatokat, a kellemes vagy kínos érzéseket, és ha van módjuk arra, hogy feldolgozzák azokat.

A gyerekek különbözőségük folytán a maguk egyéni szűrőjén keresztül dolgozzák fel élményeiket beszédben, mozgásban, játékban, manuális, logikai, zenei tevékenységek keretében. Így tanulnak egyéni módon ismereteket, készségeket, megoldási technikákat, viselkedési elemeket. A megélt és feldolgozott élményekből gyarapodik a szókincs, nő a mesélőkedv és az újratemtés vágya.

Az óvodapedagógusok feladatai:

- a gyermekek ismereteinek tapasztalati megalapozása
- jártasságainak, készségeinek és képességeinek kialakítása és fejlesztése
- a nevelési módszerek segítségével a gyermek spontán szerzett tapasztalatainak és ismereteinek rendszerezése, célirányos bővítése, oly módon, hogy ezen keresztül fejlődjenek megismerő kognitív képességei
- az óvodapedagógus a tanulás irányítása során, személyre szabott, pozitív értékeléssel segíti a gyermek személyiségének kibontakozását. A gyermekekről fejlődési naplót vezet
- az óvónő elfogadó, tevékenységre motiváló, elismerő, érzelmi légkört teremt, hogy a gyerek szabadon megnyilatkozhatson, megmutassa, amit tud, érez, amire vágyik és megkérdezhesse, amire kíváncsi.

Ezen belül:

- egyre pontosabb valóság-hű észlelés
- figyelemösszpontosításra való képesség
- valósághoz közelítő képzeleti működés
- problémamegoldó és kreatív gondolkodás.

Az óvodai tanulás feltétele: a gyermek cselekvő aktivitása, a közvetlen, sok érzékszervét foglalkoztató tapasztalás lehetőségének biztosítása.

Az óvodákban lehetséges tanulási formák:

- az utánzásos minta és modellkövetéses magatartás is viselkedéstanulás
- szokások alakítása
- a spontán játékos tapasztalatszerzés
- gyermeki kérdésekre-válaszokra épülő ismeretszerzés
- az óvodapedagógus által irányított tapasztalatszerzés

- óvónő által felajánlott tevékenységek közben megvalósuló tanulás
- kísérletező tapogatózás

A tanulási folyamat, bármely formájában érvényesülni kell a differenciált fejlesztésnek és foglalkozásnak. A gyermekek képességei különbözőek, és különbözőképpen fejleszthetők, fejlődésük nem egyenletes, fontos, hogy minden gyermek önmaga lehetőségeihez képest fejlődjen.

A természetközeli nevelésnek nagy a hozadéka a gyermek számára, ismereteket szerez, élményeket gyűjt, viselkedési szabályokat tanul, élvezi és érti a történéseket.

A megélt élményekből gyarapszik a szókincs, nő a mesélőkedv, az alkotásvágy. A természet kincsestár a gyermekek számára: szín-, és formagazdagság, mennyiségi, térbeli viszonyok, természetes szimmetria.

A tanulás folyamatában érvényesül a nevelői céltudatosság és tervszerűség, a pedagógiai önállóság. A játékosság, mint alapelv, a tanulás egész folyamatában érvényesül.

A tanulás tevékenységre épülő, differenciált képességfejlesztés. Tegyük képessé a gyermeket a társakkal és az óvónővel való együttműködésre. Alakítsunk ki olyan magatartás módokat, viselkedési szokásokat a gyermekekben, amelyek a tanulási folyamatban segítik az elmélyülést, az összpontosítást, a tanuláshoz szükséges pozitív beállítódást, a feladat elvégzését.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére

- Képes egy dologra összpontosítani megfelelő ideig.
- Érdeklődése, kíváncsisága eléri azt a szintet, hogy önként és örömmel vesz részt a tevékenységekben.
- Képes saját motiváltságából kiinduló erőfeszítésekre is.
- Betartja az együttéléshez szükséges szokásokat.
- Igyekszik befejezni az elkezdett munkát és jól megoldani a feladatot, nem zavarja a többiek tevékenységét.
- Ismeretei birtokában képes következtetésekre, ok-okozati összefüggések felfogására.
- Eligazodik környezete tárgyi és személyi viszonyai között.
- Mindent, amit megtanult, fel tud idézni.

A fejlesztés keretei:

A teljes nevelési folyamat, amely a csoporton belül a gyermeki tevékenységre, önállóságra, döntési helyzetekre és sokoldalú tapasztalatszerzésre épül.

A nevelési folyamatba szervesen illeszkedő tanulási folyamat, melynek részei az önálló

és irányított tapasztalatszerzés, valamint a komplex tevékenységek rendszere, kötetlen és kötött kezdeményezések és foglalkozások.

6. GYERMEKVÉDELEM

Gyermekvédelmi feladatok

Az óvoda közreműködik a gyermekek veszélyeztetésének megelőzésében és megszüntetésében, ennek során együttműködik a gyermekjóléti szolgálattal, illetve a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot ellátó más személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal.

Ha az óvoda a veszélyeztető okokat pedagógiai eszközökkel nem tudja megszüntetni, segítséget kér a gyermekjóléti szolgálattól.

Az óvónő, illetve a nevelő-oktató munkát segítő alkalmazott, az óvoda vezetője útján köteles az illetékes gyermekjóléti szolgálatot haladéktalanul értesíteni, ha megítélése szerint a gyermek - más vagy saját magatartása miatt - súlyos veszélyhelyzetbe került, vagy kerülhet.

Az óvoda minden dolgozója titoktartási kötelezettséggel tartozik, a családok, gyermekek személyiségi jogainak védelme érdekében.

Az **óvoda vezetője**: felelős a gyermekvédelmi feladatok ellátásáért, megszervezéséért.

A szülőket a nevelési év kezdetekor szóban és írásban tájékoztatja a gyermekvédelmi felelős személyéről, elérhetőségéről.

A **gyermekvédelmi felelős** óvodánkban az óvoda vezetője.

Feladatai:

- tájékoztatja a szülőket, hogy az óvodán kívül milyen gyermekvédelmi feladatot ellátó intézményt kereshetnek fel problémáikkal.
- A pedagógus jelzése alapján megismert veszélyeztetett gyermekeknél - a veszélyeztető okok feltárása érdekében - családlátogatás keretében megismeri az otthoni környezetet.
- Gyermekbántalmazás, vagy egyéb pedagógiai eszközökkel meg nem szüntethető, veszélyeztető tényező esetén értesíti a gyermekjóléti szolgálatot.
- A gyermekjóléti szolgálat felkérésére részt vesz az eszmegbeszéléseken.
- Anyagi veszélyeztetés esetén rendszeres, vagy rendkívüli gyermekvédelmi támogatás megállapítását kezdeményezi.
- A hirdetőtáblákon keresztül tájékoztatja a szülőket a fontosabb gyermekvédelmi intézményekről, címük, telefonszámuk megjelölésével.

Óvodapedagógus:

- Folyamatosan figyelemmel kíséri a gyermekek otthoni környezetében, a gyermekek kedélyállapotában beállt változásokat, fejlődési megtorpanásaikat
- Családlátogatás, fogadóóra keretében törekszik az okok feltárására.
- Jelzi a problémát a gyermekvédelmi felelősnek.
- Fokozottabb segítségadással, törődéssel segíti a gyermek lelki problémáinak feldolgozását.
- Egyéni fejlesztési terv alapján segíti az ingerszegény környezet miatt hátrányos helyzetű gyermekek fejlődését.
- Egyenlő fejlődési esélyt biztosít minden gyermek számára.
- Munkavégzés során köteles a gyermekekre veszélyt jelentő helyzetek megelőzésére, elhárítására

Dajkák:

- Minden gyermek esetében szerető gondoskodással segítik testi, lelki szükségleteik kielégítését - öltözködés, étkezés, alvás, mosdóhasználat stb.
- Tapintattal kezelik a gyermekektől hallott információkat.
- A tudomásukra jutott gyermekeket veszélyeztető tényezőkről tájékoztatják az óvónőt, gyermekvédelmi felelőst.
- Munkavégzésük során kötelesek a gyermekekre veszélyt jelentő helyzetek megelőzésére, elhárítására

A gyermekek védelméről szóló (1997.XXXI.) törvény meghatározza a gyermekek alapvető jogait és e jogok érvényességének garanciáit, a gyermekek védelmének rendszerét, alapvető szabályait. A gyermekek védelmét ellátó helyi Önkormányzatok, gyámügyi hivatalok, bíróságok, rendőrség, ügyészség, más szervezetek és személyek e törvény alkalmazása során a gyermek mindenekfelett álló érdekét figyelembe véve, törvényben elismert jogokat biztosítva járnak el.

Az óvodánkba járó gyermekek szociokulturális helyzete lehetővé teszi, hogy a hangsúly a megelőzésre, mentálhigiénés szemléletű nevelőmunkára, a szülővel való együttműködésre kerüljön. Óvodánkban hátrányos helyzetű gyermekek vannak, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek nincs. A veszélyeztető körülmények, rizikófaktorok általában enyhébbek (válás, túlkövetelés, rohanó életmód, kettős nevelés, tv, számítógép túlzott használata, anyagi nehézség, egyedül nevelő szülő.) „szabályok nélküli nevelés -gyermekuralom a családban” stb.

Szükség esetén együttműködünk a Gyermekjóléti Szolgálattal, illetve a gyermekvédelmi feladatot ellátó más személyekkel és hatóságokkal.

A családi élethez és a magánélethez való jog alapján az egyes gyermekek családi életének megkérdőjelezésére, kigúnyolására irányuló megnyilvánulások intézményünkben senki részéről nem elfogadhatók.

Hátrányos helyzetű gyermek, tanuló az, akit családi körülményei, szociális helyzete miatt a jegyző védelembe vett, illetve akiknek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát a jegyző megállapította. E csoporton belül halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, az a tanuló, akinek a törvényes felügyeletét ellátó szülője óvodás gyermek esetén a gyermek három éves korában, tanuló esetében a tankötelezettség beállításának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen. Halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, az a tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek.

A halmozottan hátrányos helyzet megállapításához nyilatkozatot ad a szülő. A nyilatkozattétel önkéntes. A 20/1997. (II. 13.) Korm. rendelet 7. számú melléklete a „**NYILATKOZAT halmozottan hátrányos helyzet megállapításához**”, amelyet a Polgármesteri Hivatalban, illetve az óvodában és iskolában lehet kérni. Amennyiben a szülő a nyilatkozatot leadta és a jogszabályi feltételeknek megfelel, a gyermek a jegyző által a halmozottan hátrányos helyzetű **gyermekekről vezetett listára kerül**, amelyről hivatalos iratot küld a jegyző. Ezt kell benyújtani az óvodába, iskolában és a kollégiumban. Így szerez tudomást az intézmény vezetője a gyermek besorolásáról, s arról, hogy ő milyen kedvezményekre, támogatásokra jogosult. A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek a **rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény alapján járó ellátásokon felül további kedvezmények, támogatások, segítő pályázatok igénybevételére válnak jogosulttá.**

Hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók támogatási formái:

Étkeztetés: Bölcsődében, óvodában és a nappali rendszerű oktatás 1-5. évfolyamán rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekeknek az étkezés ingyenes. A nevelési-oktatási intézmény gondoskodik a hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatásáról.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók támogatási formái:

Kötelező óvodai felvétel: A kötelező felvételt biztosító óvoda nem tagadhatja meg a halmozottan hátrányos helyzetű gyermek felvételét, ha az a harmadik életévét betöltötte.

Egészségvédelmi feladatok:

Szabad levegőn tartózkodás

Viharos szél, mínusz 12 fok alatti hőmérséklet a meteorológiai szolgálat által jelzett magas

légszennyezettség, illetve hőségriadó esetén a szabadban nem tartózkodunk.

Megfelelő időjárási körülmények esetén a szabad levegőn tartózkodás, játék, mozgás lehetőségeit maximálisan kihasználjuk.

Gyermekvédelmi Intézményhálózat

Az óvoda Gyermekvédelmi felelőse:

Vókóné Bognár Ibolya

Tel:464-148 mobil:06/30 754-4554

Tapolca és Környéke Kistérség Többcélú Társulása

Balaton - felvidéki Gyermekjóléti Szolgálat:

Tapolca, Nyárfa u. 3.

Kirendeltség:

8253 Révfülöp Villa Filip tér 8.

Starcevics Nikolett

Tel:

Gyámügyi és Igazgatásügyi Ügyintéző

Tapolca Járási Hivatal

Hősök tere 15.

Főtanácsos: Szabóné Szakács Judit

Gyermekvédelmi Központ.

Veszprém Kossuth Lajos u.10.

Titkárság, Tel: 88/423-463

Eszközjegyzék

Az eszközök rongálódása, elhasználódása miatt, illetve a korszerű pedagógiai elvárásoknak megfelelően folyamatos bővítése szükséges.

Nevelési programunkhoz szükséges környezeti nevelés felszerelésekkel rendelkezünk:

- eszközök növények ápolására /gyermek méretű/
- szakirodalmi könyvek
- komposztáló
- csap az udvaron
- kerekeskút felújítása, folyamatban van
- szelektív hulladék gyűjtő a csoportszobában, papírgyűjtésre

A következő eszközök beszerzését tervezzük, hosszútávon melynek forrása fenntartói ill. pályázati.

-udvari játékok cseréje /mászótoronyra, babaház./

-homoktakaró

- nyílászárók cseréje
- energiatakarékos világítás
- párologtatók
- kerti zuhany

Fejlesztő játékok gyűjteménye

Egészséges életmód:

- mozgásfejlesztő játékok
- ritmus játékok
- néptáncruhák
- testkép fejlesztése

A társadalmi érzékenység tudatos fejlesztése

- figyelem fejlesztő játékok
- fodrászati eszközök, asztal, szék

Kommunikációs nevelés

-bábok

-beszédértés fejlesztése

-szókincs fejlesztése

Az I/1998(07.24)OM rendelet, valamint a 20/2012.(VIII.31.)EMMI rendelet rendelkezik a nevelési-oktatási intézmények kötelező (minimális)eszközeiről, felszereléséről.

Óvodánk a következőkkel rendelkezik, illetve hiányzó eszközök listája.

A	B	C
1. Eszközök, felszerelések	Mennyiségi mutató	Megjegyzés tényleges állapot
2. csoportszoba	gyermekcsoportonként 1	2 a csoportszoba alapterülete nem lehet kevesebb, mint 2 m ² /fő
3. gyermekágy/fektető tároló helyiség	csoportonként 1	1
4. tornaszoba, sportszertárral	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	--- A tornaszoba kialakítása kötelező. Amennyiben további tornaszoba kialakítása válik szükségessé, úgy a gyermekek számára aránytalan teher és többletköltség nélkül más nevelési-oktatási intézménnyel-, illetve sportolásra alkalmas létesítmény üzemeltetőjével írásban kötött megállapodás alapján is biztosítható a tornaszoba vagy tornaterem helyiség használata.
5. logopédiai foglalkoztató, egyéni fejlesztő szoba	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	----

6.	játszóudvar	Óvodánként 1	1	közterületen, iskolában is kialakítható, ha adott időben biztosítható a kizárólagos használat az óvoda részére
7.	intézményvezetői iroda	óvodánként 1	1	
8.	nevelőtestületi és könyvtárszoba	óvodánként 1	----	A könyvtárszoba abban az esetben alakítható ki a nevelőtestületi szobával együtt, ha azt a helyiség mérete lehetővé teszi. A könyvtárszoba legalább 500 könyvtári dokumentum befogadására legyen alkalmas, az óvoda-pedagógusok felkészüléséhez.
9.	általános szertár/raktár	óvodánként 1	---	
10.	többcélú helyiség (szülői fogadásra, tárgyalásra, ünnepek megtartására alkalmas helyiség)	óvodánként (székhelyen vagy telephelyen) 1	---	
11.	orvosi szoba, elkülönítő szoba	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1		Az orvosi szoba kialakítása, létesítése nem kötelező, amennyiben az óvoda-egészségügyi szolgálat nyilatkozata szerint a gyermekek ellátása – aránytalan teher és többletköltség nélkül – a közelben található egészségügyi intézményben megoldható.
12.	gyermeköltöző	gyermekcsoportonként 1	1	Másik gyermekcsoporttal közösen is kialakítható, ha a

			helyiség alapterülete, illetve a gyermekek száma azt lehetővé teszi.
13.	gyermekmosdó, WC helyiség	gyermekcsoportonként 1 (WC - nemenként 1)	megfelelő
			Gyermeklétszám figyelembevételével. Másik gyermekcsoporttal közösen is kialakítható, ha a helyiség alapterülete, illetve a gyermekek száma azt lehetővé teszi.
14.	felöltöző	óvodánként 1	----
15.	felöltöző mosdó	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	1
16.	felöltöző WC helyiség	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	1
17.	felöltöző zuhanyzó	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	1
18.	mosó, vasaló helyiség	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	---
19.	szárító helyiség	óvodánként 1	----
20.	felöltöző étkező	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	---
21.	főzőkonyha	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	Ott ahol a tervezési program szerint, helyben főznek.
22.	melegítő konyha	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	---
23.	tálaló-mosogató	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	1

II. HELYISÉGEK BÚTORZATA ÉS EGYÉB BERENDEZÉSI TÁRGYAI

Az e pont alatt felsorolt eszközök, felszerelések helyettesíthetők az adott eszköz, felszerelés funkcióját kiváltó, korszerű eszközzel, felszereléssel

	A	B	C
1.	1. Csoportszoba		2
2.	óvodai fektető	gyermeklétszám szerint 50 1	
3.	gyermekszék	gyermeklétszám szerint 50 1	
4.	gyermekasztal	gyermeklétszám figyelembevételével	8
5.	fényvédő függöny	ablakonként, az ablak lefedésére alkalmas méretben	Megfelelő
6.	szőnyeg	gyermekcsoportonként, megfelelő a padló egyötödének lefedésére alkalmas méretben	
7.	játéktartó szekrény vagy polc	gyermekcsoportonként 2	megfelelő
8.	könyvespolc	gyermekcsoportonként 1	megfelelő
9.	élősarok állvány	gyermekcsoportonként 1	megfelelő
10.	textiltároló és foglalkozási eszköztároló szekrény	gyermekcsoportonként 1	megfelelő
11.	edény- és evőeszköz- tároló szekrény	gyermekcsoportonként 1	megfelelő
12.	szeméttartó	gyermekcsoportonként 1	2
13.	2. Tornaszoba	1	----
14.	tornapad	2	2
15.	tornaszőnyeg	1	1
16.	bordásfal	2	3
17.	mozgáskultúrát, mozgásfejlődést segítő, mozgásigényt kielégítő készlet	1	3
18.	3. Logopédiai foglalkoztató, egyéni fejlesztő		----

szoba

19.	tükör (az asztal szélességében)	1	1
20.	Asztal	1	1
21.	Szék	2	3
22.	Szőnyeg	1	1
23.	játéktartó szekrény vagy könyvek tárolására is alkalmas polc	1	1
	5. Játszóudvar	1	1
24.	kerti asztal	gyermek-csoportonként 1	3
25.	kerti pad	gyermek-csoportonként 2	4
26.	Babaház	gyermek-csoportonként 1	1
27.	udvari homokozó	gyermek-csoportonként 1	1
28.	Takaróháló	homokozónként 1	1
			A homokozó használaton kívüli lefedéséhez.
29.	mozgáskultúrát, mozgásfejlődést segítő, mozgásigényt kielégítő eszközök	V. rész szerint	5
30.	6. Intézményvezetői iroda		
31.	íróasztal és szék	1-1	1-1
32.	tárgyalóasztal, székekkel	1	1
33.	Telefon	1	1
34.	Fax	1	1
35.	Könyvszekrény	1	1
36.	Iratszekrény	1	---
37.	Elektronikus adathordozó szekrény	1	---
38.	számítógép, internet hozzáféréssel, perifériákkal	1 felszerelés	1
39.	számítógépasztal és szék	1-1	---

40.	Nevelőtestületi szoba 1		---
41.	Orvosi szoba, elkülönítővel berendezése, felszerelése a vonatkozó jogszabályban	előírtak szerint	
42.	Gyermek öltöző		
	1		
	1		
	.		
43.	Öltözőrekesz, ruhatároló, fogas	Gyermeklétszám figyelembevételével	Öltözőrekeszen belül elkülönített cipőtároló
44.12. Gyermekmosdó, WC helyiség			
45.	Törölközőtartó	Gyermeklétszám figyelembevételével	Megfelelő 6 db
46.	Falitükör	mosdókagylóként 1	megfelelő
47.	Fali polc fogmosópohár tartó	gyermeklétszám figyelembevételével	felújításra szorul

III. TISZTÁLKODÁSI ÉS EGYÉB FELSZERELÉSEK

	A	B	C
1.	egyéni tisztálkodó szerek	gyermeklétszám szerint 1	fésű, fogkefe, fogmosópohár
2.	tisztálkodó felszerelések	mosdókagylónként 1	ruhakefe, körömkefe, szappantartó
3.	Fésűtartó	csopontonként 1	
4.	Törülköző	felőtt és gyermeklétszám szerint 3-3	Saját 1
5.	Abrosz	asztalonként 3	2

IV. A FELNÖTTEK MUNKAÉVGZÉSÉHEZ SZÜKSÉGES ESZKÖZÖK

Az e pont alatt felsorolt eszközök, felszerelések helyettesíthetők az adott eszköz, felszerelés funkcióját kiváltó, korszerű eszközzel, felszereléssel

	A	B	C
1.	szennyes ruha tároló	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	1
2.	mosott ruha tároló	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	---
3.	Mosógép	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	ha a mosás helyben történik 1
4.	Centrifuga	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	ha a mosás helyben történik 1
5.	Vasaló	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	1
6.	Vasalóállvány	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	1
7.	Szárítóállvány	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	2

8.	Takarítóeszközök	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	1
9.	kerti munkaeszközök, szerszámok	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1-1	ásó, kapa, gereblye, kerti locsólókanna 1-1
10.	Hűtőgép	óvodánként 1	1
11.	Porszívó	óvodánként 1	1

V. A NEVELŐMUNKÁT SEGÍTŐ JÁTÉKOK ÉS EGYÉB ESZKÖZÖK

A	B	C	
1.	1. Játékok, játékeszközök (mennyiség eszközfajtánként)		
2.	különféle játékformák (mozgásos játékok, gyakorló, szimbolikus, szerepjátékok, építő- konstruáló játékok, szabályjátékok, dramatizálás, bábozás, barkácsolás) eszközei	gyermekcsoportonként a gyermekek 30%- ának megfelelő mennyiségben	csoportszobai és udvari eszközök külön-külön folyamatos fejlesztés
3.	mozgáskultúrát, mozgásfejlődést segítő, mozgásigényt kielégítő eszközök	gyermekcsoportonként a gyermeklétszám figyelembevételével	csoportszobai és udvari eszközök külön-külön fejlesztés szükséges
4.	ének, zene, énekes játékok eszközei	gyermekcsoportonként a gyermeklétszám figyelembevételével	az óvoda pedagógiai programja szerint fejlesztés szükséges
5.	az anyanyelv fejlesztésének, a kommunikációs képeségek fejlesztésének eszközei	gyermekcsoportonként a gyermekek 30%- ának megfelelő mennyiségben	az óvoda pedagógiai programja szerint fejlesztés szükséges
6.	értelmi képességeket (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás) és a kreativitást fejlesztő anyagok, eszközök	gyermekcsoportonként a gyermekek 30%- ának megfelelő mennyiségben	az óvoda pedagógiai programja szerint megfelelő
7.	ábrázoló tevékenységet fejlesztő, eszközök	gyermekcsoportonként a gyermeklétszám figyelembevételével	az óvoda pedagógiai programja szerint folyamatos fejlesztés
8.	a természeti-emberi-tárgyi környezet megismerését elősegítő eszközök, anyagok	gyermekcsoportonként a gyermeklétszám figyelembevételével	az óvoda pedagógiai programja szerint megfelelő

9.	munka jellegű tevékenységek eszközei	gyermekcsoportonként az óvoda pedagógiai a gyermekek 30%-ának megfelelő mennyiségben	az óvoda pedagógiai programja szerint megfelelő
10.	2. A nevelőmunkát segítő egyéb eszközök		
11.	Televízió	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	1
12.	magnetofon/CD lejátszó/hangfalak	három csoportonként 1	1
13.	diavetítő vagy projektor	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	1
14.	Vetítívászon	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	1
15.	hangszer (pedagógusoknak)	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	az óvoda pedagógiai programja szerint 3 db
16.	hangszer (gyermekeknek)	gyermek-csoportonként, a gyermekek 30%-ának megfelelő mennyiségben	az óvoda pedagógiai programja szerint fejlesztés szükséges

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

A Révfülöp és Térsége Napközi Otthonos Óvoda módosított Pedagógiai Programjához

A módosított Pedagógiai Program dokumentummal kapcsolatos eljárásjogi intézkedések:

- A szülők szervezete **2013. 07. 25.én** a módosított Pedagógiai Programot véleményezte, és az abban foglaltakkal egyetért.

- A nevelőtestület **2013. 07. 25.-én** a módosított Pedagógiai Programot elfogadta.
- Az intézmény fenntartója **2013.**hónapján a módosított Pedagógiai Programot jóváhagyta
- Az intézményvezető **2013.**.....hó.....napján a Pedagógiai Programot jóváhagyta mely ezzel egy időben lép hatályba.

P.H.

Vókóné Bognár Ibolya

óvodavezető

Révfülöp, 2013. év-----hó-----nap

ÉRVÉNYESSÉGI RENDELKEZÉS

A módosított Pedagógiai Program nyilvánosságra hozásával kapcsolatos rendelkezések:

- A módosított Pedagógiai Programot mindenki számára jól látható helyen az intézményben kifüggesztésre kerül
- A vezetői irodában és a csoportszobában van elhelyezve, a szülők számára megtekintés céljából.

A Pedagógiai Program felülvizsgálatának módja:

- Törvényi változások
- Fenntartói határozatok, elvárások
- Nevelőtestületi határozatok, igények
- Partnerigények változása

Révfülöp, 2013. 07. 25.

P.H.

Németh Lászlóné

Szülői Szervezet

Kovács Kálmánné

elnöke hitelesítő